

Eliza, de bruid

Frans Busschots

Eliza, de bruid

Frans Busschots

Blijspel

6 bedrijven,

5 D en 3 H

Tinneke, 42 jaar. Getrouwd met Jan.

Eliza, 24 jaar. Oudste dochter van Tinneke.

Jill, 21 jaar. Dochter van Tinneke.

Lita, 17 jaar. Jongste dochter van Tinneke.

Lulu, 45 jaar. Eerder klein van gestalte, heel vriendelijk, kleine pasjes.

Herman, 45 jaar. Heeft een zoon van 24 jaar. Vrouw overleden. Bekende duivenliefhebber.

Jan, 45 jaar. Schoolvriend van Herman, getrouwd met Tinneke.

Jeroen, 24 jaar. Zoon van Herman.

Decor:

Links: 1 deur(buitendeur met bel)

Achter: 2 deuren, (eerste deur: keuken, tweede deur: veranda)

Rechts: midden 1 deur naar slaapkamers, bad, enz.)

Meubilair: dubbele zetel (links)

Achteraan: tafeltje met telefoon en foto op statief.

Rechts: zetel voor 3 personen

Een tafel met enkele stoelen

Verder: aankleding.

Eerste Bedrijf

Avond. Rond 19 à 20 uur. Tinneke, de vrouw van Jan zit op een stoel met een kantklokkussentje op een klein tafeltje en is naarstig bezig. Tussendoor drinkt ze van een glaasje witte wijn. Klassieke muziek op de achtergrond.

De bel gaat.

Tinneke (verveeld) Wie kan dat nog zijn? Zo laat op de avond. (kijkt op polsuurwerk) Ja, zo laat op de avond. Ik zal maar opendoen. (naar de deur toe) Toch gene van Jehova zeker? (doet de deur open)

Herman (gewoon gekleed. in de deuropening) Hallo! Mag ik binnenkomen?

Tinneke En wie ben jij en voor wie kom jij?

Herman Ken jij mij niet? Heel het dorp kent mij.

Tinneke Dat zal dan toch maar een klein dorp zijn. Nooit gezien. Tenzij: er lopen hier allerlei figuren rond. En je moet hier zijn?

Herman Ik ben de bekendste persoon van heel het dorp.

Tinneke Dorpsidoot dus.

Herman Dorpsidoot? Maar madammeke toch! Heel het dorp kent mij. Ik krijg brieven van over heel de wereld. In het Spaans, Japannees, Amerikaans en wat nog allemaal.

Tinneke En jij kunt die brieven allemaal lezen?

Herman Neen, daarvoor ben ik veel de 'loemp', zie je dat niet?

Tinneke Dat had ik al gezien voordat de bel ging.

Herman Verstandige vrouw, ja dat had ik ook gezien.

Tinneke Kom maar binnen, met die open deur tocht dat hier zo.

Herman doet stap naar voor en staat meteen in de woonplaats. Hij kijkt geïnteresseerd rond.

Herman Mijn zoon Jeroen spreekt bijna alle talen. Heel verstandig. Trouwens: hij ziet meteen waarover de brief gaat. Hij heeft zelfs een brief gekregen van de dochter van een handelaar in koersfietsen, een rijke man. Een Japannees.

Tinneke Japannees.

Herman Dat is toch hetzelfde, als je het maar verstaat.

Tinneke Japan, Japannees.

Herman Maar kortelings zal ik hem moeten missen. Ik voel het.

Tinneke Japan dus.

Herman Ik denk het niet. Maar hij moet wel dringend een vrouwtje hebben. Hij is er rijp voor.

Tinneke En wat kwam je hier doen?

Herman haalt een oud bierkaartje uit achterbroekzak, bekijkt het aandachtig.

Herman Begot. Ik kan het niet meer lezen. Kun jij eens even kijken?

Tinneke, verveeld. Dat is nu wel het minste wat ze wilt doen. Zo een oud bierkaartje lezen. Maar toch.

Tinneke (draait kaartje naar alle kanten, leest, begint traag en dan plots in volle stemsterkte) Maes ... Pils.

Herman Ja, dat was bier. Maar je moet de kleine lettertjes lezen.

Tinneke Kleine lettertjes, kleine lettertjes...

Herman Heel belangrijk, madammeke!

Tinneke Wat meer respect, man!

Herman Probeer nog een keer!

Tinneke Jan, hakt alle mooie meisjes in de pan. (kijkt naar Herman) Wat is dat voor een oud kaartje? (geeft kaartje terug naar Herman)et

Herman Bijna gewijde geschiedenis, mevrouw. Ik vond het vorige week nog in een oude schoendoos met foto's van toen.

Tinneke Toen?

Herman Toen we bij de Chiro waren en al zo nu en dan op jacht gingen. Ja, zo zachtjes aan, zie je...

Tinneke En die Jan, wie is dat?

Herman Als ik dat eens wist!

Tinneke Heeft die bij jou in de kleuterklas gezeten?

Herman Dat weet ik niet. Toen kon ik nog niet goed praten. Wij leerden er alleen maar zingen.

Tinneke En hoeveel Jannen zaten er bij jou ik de klas?

Herman Dat weet ik niet meer. Een stuk of drie, vier. Bijna iedereen heette Jan of Louis of Frans.

Tinneke En jij?

Herman Eigenlijk heette ik Franciscus, Josephus, Aluoissis. Maar ze noemen mij nu nog altijd Herman. Al van in de kleuterklas. Een oude zuster vond dat dit best bij mij paste. Raar hé?

Tinneke Misschien niet. Wat is er raar? Misschien dacht ze dat jij later pastoor zou worden. Iedereen, en zeker zusterkes, vroeger, wilt zijn of haar bijdrage leveren aan het verspreiden van het geloof. En pastoors rekruteren hoort daarbij.

Herman En ze heeft mij, vroeger ook extra zangles gegeven.

Tinneke Ook raar. En kon je wat zingen?

Herman Als een nachtegaal. Een sterk en hoog kinderstemmetje.

Tinneke En later na een stevig pintje, al vanaf de pruimentijd, is dat een zware stem geworden.

Herman Toen ik man ben geworden, zie je. Ik denk dat dit normaal is.

Tinneke En jij komt voor onze Jan. En wat is de reden van het bezoek?

Herman Dat weet ik niet. Dat zal ik aan Jan moeten vragen!

Tinneke En heeft dat iets met dit kaartje te maken?

Herman Ja, dat zou kunnen. Maar ik twijfel er ook nog aan. Dat is toch een bierkaartje, niet? En wie drinkt er nu nog bier?

Tinneke Ja? Maar toen! Toen jij zo nu en dan op jacht ging?

Herman Tegenwoordig is het whisky en cola. En van alles wat niet naar bier ruikt.

Tinneke Wie heeft dat briefje geschreven?

Herman Ik heb het kaartje in mijn hand, zie ik. Meer weet ik niet meer.

Tinneke Jij bent toch te jong om al aan geheugenverlies te lijden?

Herman Ja, maar misschien kan dat soms wel nuttig zijn, zei mijn moeder vroeger.

Tinneke Wat wil je daar mee zeggen?

Herman Kan ik jan even spreken?

Tinneke Welke Jan?

Herman Die van dat bierkaartje, zeker.

Tinneke Als mijne Jan dat geschreven heeft dan vermoord ik hem. Met het broodmes.

Herman Maar 'Jan hakt alle mooie meisjes in de pan' is zeker zo sterk niet bedoeld. Eerder aan de plezante kant, zie je. Als je jong bent dan kun je met mooie meisjes plezier maken en lachen met iets onnozel, als je al enkele jaren getrouwd bent, dan kan dat wat anders overkomen. Zie je? 't Is daarmee dan men zegt 'plezier maken moet je doen als je jong bent, zie je?

Tinneke stapt naar de achterste deur rechts toe (bad/wc/slaapkamers).

Tinneke Jan! Jan! Er is bezoek voor jou! (geen antwoord)

Tinneke (terug naar Herman) Hij is vastgeroest.

Herman Vastgevroren, dat ken ik. Maar vastgeroest?

Tinneke Als je een tijdje op de wc zit dan daalt het tempo van de ademhaling en dan vermindert de goesting om op te staan. Dat heb ik eens in de boekskes gelezen.

Herman Ik ken dat ook. Maar sinds mijn vrouw overleden is, zit ik nogal veel op de wc.

Tinneke Om de emoties weg te spoelen?

Herman Neen. Om seksboekjes te lezen. Die roddelboekjes kun je als je wat tempo hebt redelijk vlug uitlezen, maar bij een seksboekje kun je soms lang over een bladzijde doen.

Tinneke Als hij met zoiets begint, dan zal dat hem niet goed bekomen.

Herman De kop af!

Tinneke Zonder twijfel.

Tinneke (naar deur rechts, opent die deur en roept) Jan, Jan! Bezoek!

Jan (van of) Wat nu weer?

Tinneke Bezoek! Belangrijk bezoek!

Jan (op met nog broek in de hand, broeksband nog los) Wat zeg je?

Tinneke (wijst naar Herman) Hoog bezoek. De bekendste man van het dorp is hier. Ken je die?

Jan fatsoeneert zijn broek, kijkt naar Herman, kijkt naar links en rechts.

Jan Neen, die ken ik niet. Moet ik die kennen? (kijkt naar Tinneke)

Tinneke Moet een van je beste vrienden geweest zijn, vroeger, toen je mij nog niet kende.

Jan denkt na. Wie kan dat toch zijn? Jan schudt met hoofd.

Tinneke Toen je nog op jacht ging. (Jan schudt hoofd) Toen je nog naar meisjes keek als lustobjecten?

Herman Elsje, Liza, Maria van de bloemmolen, Maria van de bakker, Godelieve, Jeannette, Hilde, (wacht even, aarzelend), Jeanneke, Hanne, Louisa, ...

Jan Zegt me niets.

Tinneke Je bent blijkbaar verloren gelopen, mijnheer!

Herman (geeft oud bierkaartje aan Jan). En?

Jan schudt met hoofd. Bekijkt bierkaartje.

Herman doet enkele pasjes alsof hij marcheert in de jeugdbeweging en zingt enkele zinnestjes uit een jeugdliedje (Chiro, scouts, ...). Houdt op met zingen.

Jan De Chiro in Scherpenheuvel, ja, ja. Onvergetelijk. Heb jij daar iets mee te maken?

Herman (neemt bierkaartje af van Jan en leest) Jan hakt alle mooie meisjes in de pan.

Jan (plots valt zijn Euro) Ja, ja! O! Dat was een tijd. Toen heb ik gekust, man. En iedereen vond dat normaal. Geen seksuele intimidatie of hoe dat nu ook heet. We hadden er allemaal plezier aan.

Tinneke Wat zeg jij daar allemaal, Jan, in de pan?

Jan O, dat waren mooie tijden. Alles wat je aanraakte was zacht, geurend en lief. Toen heb ik geleerd dat meisjes echt van een ander materiaal gemaakt zijn. Jongens hebben een gezicht vol puistjes en meisjes zijn zo zacht als kinderpoepjes. Heerlijk. (blijft plots voor Herman staan). En wat heb jij daarmee te maken?

Herman Ik ben Herman van de fietsenmaker, tegenover de kerk.

Jan Ja! Nu je het zegt. Herman. (denkt na) Maar jij kon geen grietje krijgen, hé? Zelfs die ik niet wilde wegens overlast, kon jij niet kussen of gewoon maar een handje vasthouden. Neen, jij had altijd pech. Ben jij getrouwd geraakt?

Herman knikte.

Jan Plots werd je een snoepje dat iedere jonge vrouw wilde. Heb ik nog horen zeggen.

Herman Zo overdreven nu ook weer niet. Maar ik kon mijn keuze maken. Ja!

Tinneke Jan, wat hoor ik daar nu allemaal?

Jan Dat was in de tijd van de Noormannen. Veroveren was een hobby. Maar na een tijdje komt dat vermoeiend over. Je wordt volwassen, zoals men dat zegt. Het sterkt een mens. Het voedt ook de gedachte naar zelfstandigheid. Een liefke zoeken, zelfstandig worden, afzonderlijk gaan wonen, zie je. Weloverwogen, weldoordacht. ... Op de school had iedereen een lief, sommigen zelfs meer dan twee.

Tinneke En wie was ik voor jou?

Jan Jij kwam na de oorlog. Toen waren er geen Noormannen meer. De eerste, echte, de ware. Weet je nog dat je toen zei dat ik goed kon kussen? Allemaal geleerd voor ik je leerde kennen. Kennis verrijkt, schatje.

Tinneke (tot Herman) En wat is de reden van je bezoek, Herman?

Herman Een feestje.

Jan Geen feestjes meer. Die tijd is voorbij. 's Anderendaags drie kilo meer wegen en drie dagen diarree.

Herman We zochten nog een paar goede zangers. Het mogen ook zangeressen zijn.

Tinneke Ik ben aan het twijfelen.

Herman Als je noten kunt lezen dan ben je welkom. We zoeken geoefende stemmen. Versta je?

Tinneke Zet je, Herman. Ik speel ook ukelele. Wat drink je?

Herman (zet zich, Jan wil zich naast Herman zetten) Dank je! Plat water.

Tinneke Jij niet, Jan! Haal wat drank.

Jan Ik wil ook een glaasje water.

Tinneke Prima. Breng dan drie watertjes mee. Op een plateau, graag.

Jan met tegenzin af. Tinneke zet zich naast Herman.

Tinneke Heb jij ook zo een bazige vrouw?

Herman Neen. Een gediensstige vrouw. Zelfs 's nachts als ik van de wc terug naar bed kwam, dan zat ze al rechtop om mij terug toe te dekken. Nooit was haar iets te veel.

Tinneke Ja, je wordt zo geboren, zegt men. Het zijn innerlijke krachten. Je bent zoals je bent.

Herman Het is toch gemakkelijk als je van het andere type bent.

Tinneke Ja, maar alles gaat over.

Herman Hilde is al drie jaar overleden. En het went nooit, denk ik.

Tinneke Het valt wel mee. Plots valt alles terug in de plooi.

Jan terug op met dienschotel met drie glazen water. Geeft Tinneke en Herman een glas en gaat op de rechter zetel zitten, zet het derde glas op klein tafeltje.

Jan Gezondheid.

Herman (en Tinneke) Gezondheid.

Tinneke En hoeveel kinderen?

Herman Thuis?

Tinneke Ja, waar anders? Een stomme vraag. Excuseer!

Herman Een zoon, 24 jaar. En jullie hebben twee dochters?

Tinneke Waarom twee dochters?

Herman Omdat ik twee meisjesfietsen zag staan, tegen de muur.

Tinneke Drie dochters: Eliza 23 jaar; Jill 21 jaar; Lita 17 jaar. Lita rijdt met een jongensfiets. Die bollen beter, zegt ze. Het is echt een kwajongen.

Herman Heb jij ze al laten testen?

Tinneke Laten testen?

Herman Wel ja. Tegenwoordig weet men niets meer van zijn eigen kinderen. Zijn het echt meisjes, zijn het homo's, lesbisch of zijn het twijfelaars? Soms weet men dat niet van zichzelf. En jonge mensen maken zich daar geen zorgen over. En sommige jonge mensen stellen pas in een later stadium vast dat ze zich moeten richten op een andere soort partners. Zie je.

Tinneke Allee vooruit! En wie doet die test?

Herman De huisdokter of in het ziekenhuis. Dat weet ik zelf niet. De huisdokter, zeker!

Tinneke Gewildig!

Herman Mijn zoon, onze Jeroen, die is een jongen 100%. Hij moet alleen nog goesting krijgen.

Tinneke En hoe oud is hij nu al? 24 jaar?

Herman Ja. Dat zei ik toch al?

Tinneke O! Juist. Ik moet naar de keuken. Het was prettig je te leren kennen, Herman! En ben je terug op zoek? Na drie jaar, kijkt men gewoonlijk toch al eens rond.

Herman O, dat? Neen. Ik ben nogal handig. Voor het werk hoef ik geen vrouw meer en voor de persoonlijke intieme bewegingen, ja, neen, dat hoeft niet meer. Voor de vriendschap, ja. Dat wel. Maar ik krijg vriendschap genoeg van mijn duiven.

Tinneke Jouw duiven, ja, dat is waar ook. Mooi. Daar moet je mij eens wat van vertellen. (af naar keuken, kijkt nog naar Herman net voordat ze ik de keuken komt).

Jan En voor de rest alles ok?

Herman Ja, we zoeken weer, hé. Echt zo zonder ... vriendschap gaat het niet zo goed.

Jan Ik heb een tijdje een tweede vrouw gehad. Ik heb zo eens een hele week twee keer per dag moeten aantreden. Zo ene keer, in het midden van de week, bijvoorbeeld, dat is te doen, maar dit is een uitputtingsslag. Na enkele dagen ben je precies een bloem, die men een week vergeten is water te geven.

Herman Ja, maar het zijn vooral de jaren, Jan. Wat ooit kon, kan nu niet meer. En je bent terug een-vrouwig geworden?

Jan Uit noodzaak, Herman. Zoals je zegt: wat kon, kan niet nu niet meer. Ik heb op een jaar vijf keer een zware verkoudheid gehad. Wie bijna uitgeput is, is gevoelig voor microben, virussen en al dat soort gedoe. Je weerstand is veel verminderd.

Herman Maar je hebt je toch wel wat spieren aangekweekt?

Jan Ja, dat zeggen ze. Maar de kop loopt leeg. Op het laatste kon ik zelfs niet meer praten. Als ik vlug wilde praten, dan ontbraken er altijd een paar woordjes in een zin. Niet meer te verstaan, man. Stotteren is erg, maar dit is een soort slangentaal. Allemaal kronkeltjes.

Herman En je bent er zo maar mee gestopt?

Jan Niets gebeurt zo maar. Ik probeerde mij te versterken met biefstuk. Soms met puree, soms met frietjes, soms met gebakken aardappeltjes of rijst. Maar altijd met biefstuk. Maar ik was het zo moe als koude pap. De biefstuk kwam mij langs de oren uit mijn kop. En mijn vrouw vond dat ik het zo vlug niet mocht opgeven. Ja, ik begon met alle soorten biefstuk. Belgisch bleu, Engels mals, Schotse steak, T-bonensteak, Ierse steak en wat nog allemaal!

Herman Je was bijna dood.

Jan Ik denk dat mijn vrouw al aan het sparen was voor de begrafenisondernemer. Op een avond vroeg ze mij wat voor kleur van potteke ik zou verkiezen, moest ik ooit een potteke nodig hebben.

Herman Een urne, wil je zeggen?

Jan Ik noem dat een potteke. Ik zei : in de kleuren van de gemeente. Rood met blauwe strepen. Maar vooral goed dicht.

Herman Waterdicht, dus.

Jan En wat heb jij eigenlijk de laatste jaren gedaan?

Herman Duiven, man. Duiven.

Jan Duiven? Jij was toch geen dierenvriend?

Herman Ik was ook niet voor de vrouwen. Een vrouw was genoeg voor mij. Een oom van mij woonde achter de berg en had tweehonderd duiven. Op een moment, ik werkte toen in de glasblazerij, als boekhouder, vraagt hij mij of ik niet zijn duiven wil koppelen. Ik verschoot mij een bult. Duiven koppelen?

Jan Duiven koppelen?

Herman Ja, om het ras te verbeteren, moet je soms een goede sterke en gezonde duiver bij een sterke duivin zetten. Op het moment waarop ze op temperatuur zijn.

Jan Ja? Raar.

Herman Hij zag niet meer zo best en ik als jonge snaak en ik had al een beetje Engels geleerd van de muziek van de tv en zo.

Jan En nu?

Herman Full time duivenkoppelaar. Op tentoonstellingen vragen bekende melkers mij soms om een voorstel te doen. Ze hebben dan een duif of tien bij en ik kies daar de juiste partners uit. En meestal heeft dat succes. En dan vallen er soms kruimels van de tafel. En wat doe jij zoal voor de kost?

Jan De gemeente, man. Ik zit in het glazen huis van de gemeente. Boekhouding.

Herman Dat is geweldig. Werken ze tegenwoordig nog met papier?

Jan Nog meer dan vroeger. Maar het is er plezant werken. Weet je, toen ik bijna dood was van mijn doorgedreven vriendschap voor twee vrouwen, dacht men eerst dat ik een soort besmettelijke ziekte had. Sommigen dachten zelfs aan kanker en dat was wel in de buurt, niet?

Herman Eigenlijk was dat ook zo.

Eliza (op langs de buitendeur, blijft voor Jan staan) Hallo, papa! Twee of drie?

Jan Zoals altijd als we geen ruzie hebben.

Eliza (kust Jan drie keer, kijkt naar Herman, die Eliza bewondert) En jij, wie ben jij?

Herman Een schoolvriend van je papa. Ik woon achter de berg.

Eliza Tegen die stinkende beek? Daar woont alleen maar een raar volkje.

Jan Maar Herman heeft veel geld!

Eliza Dan maak ik een uitzondering. Als je straks mijn fietsband oppompt dan behandel ik je als volwaardig. (geeft Herman 3 kussen) Heb jij thuis geen zoon of iets dat erop trekt. Een werker. Hij zou mij moeten kunnen leren autorijden. Met een fiets moet je te veel trappen, vind ik.

Herman Ja, wat moet ik daar op antwoorden!

Jan Jij hebt toch vroeger met een kinderwagen gereden. Ik heb dat eens gezien, meen ik mij te herinneren.

Herman Onze Jeroen is 24 jaar.

Eliza En handig?

Herman Ik denk het niet.

Eliza Een slimme, lijkt mij. En waarom zou hij niet handig zijn?

Herman Hij denkt alleen aan studeren. Hij had rond de 90% van de punten aan de unief. Hij kon direct aan de unief beginnen.

Jan Dat is straf. Als wat?

Herman Bij de kuisploeg, vermoed ik.

Jan Als ingenieur? Direct bij de directieploeg, misschien.

Herman Ho, zo slim is hij misschien ook weer niet. Ik denk dat hij een van die profs omgekocht heeft.

Jan Als je geld hebt, dan lukt dat wel, denk ik.

Eliza Ik denk wel dat het een slimme kerel is. Als ik de papa zie.

Herman Meestal misrekenent men zich.

Eliza Alleen aan de kleur van de ogen kan men dat niet zien.

Jan En eelt op de handen.

Eliza Werkt hij al?

Herman In een brouwerij, ja.

Eliza Dat kan geen werken genoemd worden. Ze mogen daar iedere dag een paar pintjes drinken, en tussendoor een paar bakken bier verplaatsen.

Herman Jeroen houdt niet van meisjes. Hij speelt op veilig.

Eliza Verstandig.

Herman Hij wilt niemand voor de voeten lopen, zegt hij altijd.

Eliza Verstandig.

Herman Al vanaf zes uur 's morgens is hij op het duivenkot bezig. Met de krabber. Alles proper maken. Om zeven uur rijdt hij met de fiets naar het werk. En rond zeven uur 's avonds komt hij thuis.

Eliza Je moet hem maar eens meebrengen. Ik wil hem wel eens zien. Ik zoek een sportieve kerel.

Herman Zo sportief als een baksteen.

Eliza Toch wil ik hem een kans geven.

Herman Je denkt toch niet ik hem zo maar in een boodschappentas kan meebrengen. Bijna twee meter groot.

Eliza Een hele eer dat ik hem een kans geef. Breng maar eens mee. Het zal je wel lukken. (terwijl ze naar veranda stapt) Een strontkrabber en bierdrinker. Wat ben ik laag gevallen. (af).

Jan Eigenlijk, Herman, eigenlijk hebben wij toch veel plezier gehad, vroeger.

Herman Ja, vooral met die juffrouwkes die nog niet wisten waarnaar wij keken!

Jan Jammer dat het toen nog niet bestond: gemengde scholen. De meisjes toen hadden toch allemaal zo een zachte stem.

Herman En je kon ze blij maken met een dode mus.

Jan Als je hun boekentas droeg waren ze al in de hemel. Later met die rugzakken kon het niet meer zo best.

Herman En wanneer ze wat meer model begonnen te krijgen, dachten sommigen dat heel de wereld aan hun poepeke hing.

Jan Vrouwen zijn als waterlelies. Ze gaan 's morgens open en 's avonds toe. Alleen moet je proberen te weten te komen wanneer zij denken dat het morgen is.

Herman Je moet alles tijd geven, Jan. Jij wilde altijd maar handjes vasthouden en boekentassen dragen. Ik, ...

Jan Jij? Jij kroop altijd maar weg. Verlegen. Gebrek aan initiatief leidt tot frustraties, Herman. Wie niet wilt veroveren moet aan de kant gaan staan. Er zijn er maar weinig die je zullen komen vragen.

Herman Vroeger, ja. Nu? Gelijk voor de wet, gelijk voor het andere geslacht. De tijden zijn veranderd, Jan. Tegenwoordig kan men een liefke krijgen door naar de computer te kijken. Uit te kiezen en te bestellen via Bol.com. Zelfs tien in een week, hoor ik al zeggen.

Jan Ik hoor ook van alles. Vrouwen zijn als snoepjes.

Herman Ja, maar, pasop, Jan. Eens je te veel gesnoept hebt, kan je snoepmoe worden. En dan kan je een soort van homo worden. Zeggen ze.

Jan Zeggen ze.

Herman Ja, maar wat je gehad hebt, nemen ze je niet meer af.

Jan Zo heb ik het altijd geweten. Ik genoot. Jij wist nog niet eens van waar de wind kwam, als het waaide.

Herman Veel wind is slecht voor de relatie met vrouwen. Als je hard moet roepen dan komt er niets van. Zo heel zachtjes, hoor ik zeggen! Dat is het begin. En eens je goed begonnen bent, vlot alles. Maar zachtjes.

Jan Hoe zat dat nu met dat feestje?

Herman Dat gaat door. Ik bezorg je wel een foldertje. En breng Tinneke mee.

Jan Zo werkt dat niet.

Herman Ik kan ook niets zo maar beloven. Als die Japannezen komen, dan verwittigen ze alleen maar vanaf het moment dat ze in Zaventem landen. En dan moet ik beschikbaar zijn!

Jan Als we nog een keer uit de bol konden gaan, zoals vroeger op die fuiven bij de Chiro.

Herman We moeten blijven dromen, Jan. Allee we zijn ermee weg. (recht naar de buitendeur toe)

Jan Plezier maken zonder veel zweten, meer hoeft dat niet te zijn, vind ik.

Herman Ik noteer dat jullie met twee komen naar onze ouderwetse fuif.

Jan Ik dacht dat het een etentje was met wat lokale muziek?

Herman Muziek is altijd lokaal als ze je van je sokken blazen. Dag! (af)

Tinneke (op) Is hij weg?

Jan Wie?

Tinneke Je kameraad.

Jan Kameraad? Komaan zeg! Wij waren vrienden, in de lagere school, tot ik naar Mechelen ging studeren. Later nog eens tegengekomen bij een kampvuur van de Chiro, een feestje van het een en ander, en zo. Maar kameraad? Wat is een kameraad?

Tinneke Toch maar een slordig manneke, vind ik.

Jan Ja? Zo goed heb ik hem niet bekeken. Die mensen van achter de berg krijgen de zon 's morgens in het gezicht. Zij hebben een andere kleur van huid.

Tinneke De manier van zich te kleden, bedoel ik.

Jan Niet naar gekeken. Toch een zorgzame man. Een bierkaartje van jaren geleden, wie zou dat nog hebben?

Tinneke Iedereen komt zo toevallig een oude foto of zoiets tegen. Dat heeft niets met zorgzaamheid te maken. Het is zeker mijn type niet.

Jan Gelukkig maar. Nu ik je de laatste tijd meer en meer met begerige blikken bekijk, wil ik je voor mij alleen.

Tinneke Voor het koken?

Jan Onder andere.

Tinneke Daarvoor kunnen mijn dochters toch ook voor in aanmerking komen?

Jan Krijg die maar aan het werk!

Tinneke De aanpak, Jan. Jonge mensen tegenwoordig moet je goed aanpakken.

Jan En tenslotte komt het nog duurder dan een officiële kuisvrouw die ook kan koken. En na een tijdje schakel je automatisch over naar zelf doen.

Tinneke Behalve de afwas, dan.

Jan Ik wilde daarnet zeggen dat ik terug verliefd op je aan het worden ben. Zo iedere dag een beetje meer en meer.

Tinneke Nog niets van gemerkt. Ik zal nog een paar dagen moeten wachten, vermoed ik.

Jan Iets wat blijft en duurzaam is, groeit als komkommers. Eerst enkele dagen een simpel bloemeke, dan iets wat je niet ziet, of toch bijna niet. Plots echter twintig centimeter lang. Komkommers.

Tinneke En liefde is ook zo?

Jan Ongeveer. Maar een beetje anders.

Tinneke Geweldig!

Jan Maar het kan ook plots verdwijnen.

Tinneke Als de liefde niet beantwoord wordt.

Jan Juist. En dan is het opnieuw beginnen van voren af aan. Maar het blijft boeiend.

Tinneke Ik voel al iets.

Jan We moeten terug op reis gaan. Naar Winterberg.

Tinneke Als er geen sneeuw ligt is er niets te doen.

Jan We kunnen toch ook zingen, wij getwee.

Tinneke In het bos.

Jan Zoals vroeger. In het koor. Samen.

Tinneke Een tweestemmig lied. Dat zou nog kunnen, denk ik. Je begint samen en tussendoor produceer je wat tweeklanken en op het laatste stop je wanneer je je partner niet meer hoort.

Jan (Neuriet een beetje en maakt aangepaste bewegingen.) Het zou nog lukken.
(neuriet verder)

Eliza (op) Wat een gezellige boel. Wat heb ik lieve ouders. Waarom zijn jullie geen zangduo geworden?

Jan In die periode hadden we geen tijd.

Eliza Neen?

Jan Ik moest kindjes maken. Dochters, zie je. En je moeder moest de doeken wassen.

Tinneke Ja, dat moet ik toegeven, Eliza. Jouw vader was een lieve man.

Eliza Ja?

Tinneke Als hij niets moest doen. Hij zou tien keren per dag naar het nieuws gekeken hebben. Op alle zenders. Dan was hij bezig, versta je!

Eliza (omhelst Jan) Papa, wat ben ik blij dat jij mij zo goed gemaakt hebt.

Jan Dat was niet moeilijk, kindje. De kracht van de gewoonte, zoals men dat noemt.

Eliza En nu is het bijna mijn opdracht om het geslacht verder te zetten.

Jan (en Tinneke) Ja?

Eliza Ik ga op jacht, papa. Ik heb al een paar bestellingen geplaatst, via de computer.

Jan En dan organiseer je een quiz en de winnaar is de ware liefde?

Eliza Eerst verzamel ik foto's en dan lees ik wat ze kunnen en kennen.

Tinneke En dan?

Jan En als het tegenvalt?

Tinneke Dan trek ik naar een klooster, peis ik. Of ga ik werken voor een hulporganisatie.

Jan Blijf maar thuis. In het slechtste geval help ik wel een gepaste man zoeken, zonder computer.

Jill (blij op) Papa, ik heb een lief. Vorige zondag gevonden. Hij kwam uit de kerk en ik uit de cafetaria tegenover de kerk.

Jan En valt die mee?

Jill Ja en neen.

Jan Wat is het nu?

Jill Half en half.

Tinneke Wat is nu het probleem? Is het een arme luis, of heeft hij een te kleine auto?

Jan Hij kan niet goed kussen?

Jill Hij is te gierig.

Jan Spaarzaam, bedoel je?

Jill Hij gaf bloemen.

Jan Een gierigaard geeft geen bloemen.

Jill Zes rozen maar, papa! Ik had op 21 rozen gerekend. Met lange stengels.

Jan Liefde moet groeien, kindje.

Jill Dan moet ik nog lang wachten.
Jan Als het lang duurt dan heb je lang veel plezier, kindje.

Jill 't Is een gierigaard, papa.

Tinneke Of een arme luis.

Jill Hij rijdt met een BMW, papa.

Jan Dan heeft hij geld gehad of nog veel schuld met de afbetalingen.

Lita (op, blij) Ik heb een lief, papa.

Jan En?

Lita Ik weet dat ik nog veel te jong ben, papa, maar als het een goeie is, dan lopen die niet lang vrij los. Liefde komt en gaat, maar als er niets blijft dan heb je niets, papa.

Jan En is het een schone?

Lita Een rosse met valse tanden en veel ringen aan zijn vingers.

Jan Pech. Geen plaats voor een trouwring, dus.

Lita En zijn fiets rammelt zo hard dat je het uren ver hoort. Maar: hij heeft mijn fiets opgepompt. Alle twee de banden. En ze staan nu nog hard. Het is een werker, papa.

Tinneke (omhelst de drie dochters, terwijl Jan toekijkt) Wat zijn wij toch een gelukkige familie.

Jan (een beetje van op afstand) Wat staat mij nog te wachten!

Einde eerste bedrijf

Tweede bedrijf

Enkele dagen later.

's Avonds.

Eliza zit in zetel links, Lita in zetel rechts.

Eliza (lacht) Ik zie die oudere mensen allemaal, jeugdvrienden van toen en wat opgroeiende jeugd, al samen feestvieren.

Lita Als de muziek wat aangepast is, zal dat wel lukken. Het rondspringen moeten de oudjes wel aan de jeugd overlaten.

Eliza Waarom ben jij niet meegegaan? Jij danst toch graag. En jouw bokkesprongen zijn zeker van een formidabele kwaliteit.

Lita Een beetje jaloers, zusje?

Eliza Het kan mij niet schelen. Toegegeven: ik ben misschien wel wat laat in gang geschoten met serieus te zoeken naar een partner. Maar ik heb nog een heel leven.

Lita Dat zeggen ze, maar de laatste tien jaar van je leven moet je niet meer naar een partner op zoek gaan. En vermits je niet weet wanneer die laatste jaren van start gaan, kun je al vanaf vijftig jaar beginnen af te bouwen. Hoe oud ben je nu ook al weer?

Eliza Gisteren nog 23 jaar, dacht ik.

Lita Volgens je gezicht draai ik die cijfers om: 32 dus. Je hebt nog 20 jaar hoop en al. Is het nog wel de moeite? Gehuwden moeten naar elkaar toegroeien, de scherpe kantjes laten wegsmelten, las ik eens.

Eliza Waarschijnlijk lang geleden?

Lita Voor mijn tijd, peis ik. Weet je dat mijn liefje ook muziek maakt? Gitaar. Hij maakt alleen maar lawaai, vind ik. Als we vrijen, lijkt het alsof ik een soort gitaar ben. En bij het eerste C-akkoord maakt hij de sluiting van mijn beha los. Ik ga naar de keuken. Nog iets eten. (af)

Eliza (blijft peinzend achter)

Jill (Op met grote zak chips, is al aan het smullen) Zusje?

Eliza Laat me gerust.

Jill Uit je bed gevallen? Ik kan dat niet.

Eliza Waarom niet?

Jill Ik heb een matras uit twee delen. Ik lig altijd in het midden, daar is een soort van gleuf. Zalig.

Eliza Als je maar gelukkig bent.

Jill Waarom ben jij zo ongelukkig?

Eliza Dat ga ik toch niet eens aan je neus hangen. Wat dacht je?

Jill Een ongelukkige verjaardag. Zoiets, ja. Hier proef eens van mijn chips. Daar is het leven mee te behouden. Zeg zusje, nu wilde ik je toch eens wat vragen.

Eliza Wat? (eet tussendoor van de zak chips).

Jill Iets persoonlijks.

Eliza Probeer maar.

Jill Jij bent nu wel enkele jaartjes ouder dan ik.

Eliza Twee en enkele dagen.

Jill Aan mijn ogen kun je zien dat ik wel een liefje kan gebruiken, maar jij?

Eliza Ja, ik heb ook liefjes gehad. En als ooit de juiste witte ridder op een zwart paard zou passeren, waarom ook niet.

Jill (nadenkend) De zoon van de koster. Ja. Hoe is dat eigenlijk afgelopen?

Eliza Neen. Daarover niets.

Jill Het schijnt dat hij op zekere dag, wanneer hij zijn vader in de kerk moest vervangen wegens een familiefeestje, er uittrok met een bekende zangeres. Een wereldreis. Leeft die nog?

Eliza Waarschijnlijk. Amerika. Voorbij, zusje.

Jill Ik geloof je niet. Hij was een droom van een kerel, heb ik horen zeggen.

Eliza Weet je niet wat veel van mij? Wat probeer je nu te weten te komen?

Jill Zo een beetje praten bij een zakje chips, meer niet. Die kerel met bijna een pastoorskroontje op de achterkant van zijn hoofd. Een jonge snaak met een halve blotte kop.

Eliza Hij legde de muzieknoden tussen zijn boterham. Leefde voor zijn muziek.

Jill En opeens was het gedaan?

Eliza Zijn ouders scheiden plots. De vader trok naar Mozambique en de moeder trok naar Antwerpen, naar een hotelletje waar alleen rare figuren samenkwamen.

Jill Dat wist ik niet.

Eliza Ben zag het niet meer zitten. Stopte met zijn bandje en de muziek. Je kon er niet meer mee praten. Alles stopte. Na een tijdje zag ik het ook niet meer zitten. Mijn papa zei dat ik het zo niet mocht laten. Dat ik toch eens met Ben moest praten. Maar het lukte niet. Ik heb alles geprobeerd. Het was zo een lieve jongen. Een volwassen man. Na een tijdje werd hij wat rustiger. Hij wilde naar Amerika. Vader kwam terug uit Mozambique en zijn moeder ging in Lier in een kledingwinkel werken. Vader kwam terug in het ouderlijk huis wonen en met moeder werd er terug gepraat. Alles zou terug normaal worden. Amerika? Neen dat mocht niet van papa en ook niet van mama. Zij wilden het nog eens proberen. Maar het werd erger.

Jill Drugs?

Eliza schudt het hoofd.

Eliza Neen. Geen drugs. Hij was veel verstandiger. Hij had in het muziekwereldje genoeg gezien en gehoord. Geen drugs.

Jill Wat dan?

Eliza (na korte pauze) De trein. (weent) Het was zo'n lieve jongen. Ineens weggemaaid. Al zijn dromen en ook mijn dromen. Van zijn papa en mama heb ik nooit nog iets gehoord. Ik had toch zo graag een beetje troost gekregen, van wie van de twee dan ook. Dat doet pijn, zusje.

Jill omhelst Eliza. Na een tijdje biedt Jill het zakje chips aan Eliza aan. Ze knabbelen samen.

Jill En vandaag, vandaag, ...

Eliza (knikt) Ja. En ik kan het niet vergeten. Ik leerde in de bib een schrijver kennen.

Jill Een verstandige kerel?

Eliza Verstandig, dat weet ik niet. Een kerel? Dat weet ik ook niet. Je wist ook niet wat je er aan had. Soms zat hij uren voor zich uit te kijken. Hij moest nadenken om een roman in mekaar te steken. Uren nadenken. En als hij antwoordde dan kwam dat altijd van heel ver. Ik wist al lang niet meer op welke vraag hij antwoordde. Soms noemde hij mij anders dan mijn echte naam.

Jill De naam van een personage uit zijn droomboek.

Eliza (knikt) Nu weet je bijna alles.

Jill Die tv-kok.

Eliza Het enige voordeel was dat hij lekker kon koken. Vooral sausen. Hij kwam iedere donderdag naar café Centrum bij Janneke. Daar mocht hij de keuken gebruiken. Janneke is nog een ver familielid van ons. Familie die ons nog telt.

Jill Ja, dat weet ik. Van toen wij gingen Nieuwjaarzingen. We mochten toen onze voeten warmen aan de stoof.

Eliza Maar verder dan de saus kwam hij gewoonlijk niet. Eens bakte hij een steak, maar toen was het veel te laat om nog zoiets te eten. Van vrijen kwam er nooit iets in huis. Hij kwam nooit aan mijn borsten.

Jill Hij zal niet geweten hebben dat zoiets beschikbaar was. En dat je daarmee wonderen kunt doen.

Eliza Dan nog liever iemand die bij het eerste C-akkoord de sluiting van mijn beha losmaakt.

Jill Daar hou ik helemaal niet van. Afblijven, vind ik.

Eliza Soms denk ik aan Amerika. Amerika.

Jill De zoon van de koster. De zak chips is leeg. (naar de keuken, af)

Eliza Niet bepaald. Maar Amerika.

De telefoon gaat. Eliza recht. Denkt na. Zet zich terug.

Eliza Neen. (hoofd in handen, telefoon blijft rinkelen)

Jill (vanuit geopende keukendeur) Amerika.

Eliza Ik heb je niets gevraagd. (telefoon blijft rinkelen, ze stapt naar telefoon, houdt op met rinkelen, terug naar zetel, op het moment waarop ze wil gaan zitten begint de telefoon opnieuw, neemt op)

Eliza Hallo?

Jeroen Met Eliza? Het is juist jou die ik moest hebben.

Eliza Maar ik niet. (telefoon neer)

Terug telefoon.

Eliza (neemt op) Ja?

Jeroen Mag ik je iets vragen?

Eliza Neen.

Jeroen Waarom niet?

Eliza Omdat ik niets nodig heb. Trouwens wie ben jij? Och, laat maar zitten.

Jeroen Jeroen Vercammen.

Eliza Nooit van gehoord. En nog zo laat bellen.

Jeroen Ik moest van mijne papa jou maar eens opbellen. Ik heb je al gezien in de bib.
Mooi brilletje.

Eliza Een mooie stem heb jij wel.

Jeroen Dan hebben we allebei iets wat mooi is.

Eliza En daar moet het dan bij blijven. En laat je papa zelf bellen, maar alleen op
zaterdag even voor de middag. Dan kan mijn mama de telefoon afnemen.

Jeroen Mijn papa vind dat ik een lief moet zoeken. Ben jij nog vrij? Al is het maar voor
een half jaartje, dan ben ik van zijn gezaag vanaf. Spreek jij goed Engels?

Eliza Engels, ja. Ik weet dat dat bestaat.

Jeroen Voor buitenlandse reizen. Japans spreek je zeker niet?

Eliza Een beetje Chinees.

Jeroen Geweldig. Wanneer is er het minste volk in de bib?

Eliza Als ik er ben of niet ben?

Jeroen Zo populair?

Eliza Dan is de bib gesloten.

Jeroen Ik zie je dan wel.

Eliza Waarvoor?

Jeroen Om een praktische test Engels af te leggen.

Telefoon neer. Telefoon rinkelt. Neemt op.

Jeroen Ik moest je wel terug bellen. Tot nu toe moet ik je nul op tien geven. En ik wil dat
je slaagt in je examen.

Eliza Zes op tien dus.

Jeroen Ten minste. Ik kan altijd delibereren en aanpassen. Onze goede wil is onbeperkt.

Eliza Geweldig.

Jeroen En hoeveel liefjes heb jij al gehad, lief vrouwtje?

Eliza Dat is persoonlijk.

Jeroen Het is daarom dat ik het je vraag. Tien?

Eliza Misschien een beetje meer.

Jeroen En met allemaal seks gehad?

Eliza (lacht) Ze hebben allemaal mijn schoolboeken mogen dragen. Geweldig was dat.

Jeroen En wat was er dan nog geweldig?

Eliza Dat sommigen naar mijn borsten keken wanneer ik me bukte. Ook vrouwen kunnen genieten, hoe heet je nu ook weer?

Jeroen Jammer! Ik ben het vergeten.

Eliza Ja, de ene is al wat slimmer dan de andere.

Jeroen Nu weet ik ten minste waarnaar ik moet kijken. Tot ziens! (telefoon neer)

Eliza (telefoon neer) Onbeschofterik.

Lita (op van slaapkamers, ...) Een liefje?

Eliza Kan nog een liefje worden.

Lita Ja, men moet er meerdere tegelijk hebben of je blijft niet bezig. Ik weet het. En wie vandaag je liefje is, kan morgen al op een andere lijst staan. Ik werk via de computer. Erg praktisch, vind ik.

Eliza Een liefje? Het is een proces. Vandaag bloempje, morgen plantje, overmorgen plant. Volgende week de pot waarin de bloemen zaten..

Lita De computer is praktisch. Dag Louis, tot nooit meer. Hallo Karl, een prettige dag, niet? Zo geswitcht. Zelfs twee permanente liefkes is soms nodig. De ene heeft geen tijd, dan kun je nog altijd naar de andere bellen. Heerlijk. Een liefje? Waarover gaat het eigenlijk? Gezelschap beschikbaar hebben. En de rest is naast de kwestie. Zeker weten!

Eliza En hoe is de stand van zaken tegenwoordig?

Lita Weet ik het? Dagvers en in evolutie.

Eliza Na een tijdje heb je alles gehad.

Lita Hoe kan dat nu? Met de computer kan ik uit heel de wereld kiezen. Zoek eens op de computer naar jongensnamen. Die lijst is eindeloos en van iedere naam heb je tenminste een exemplaar van het mannelijk geslacht beschikbaar. Kiezen uit heel de wereld. Zo is het.

Eliza Waarschijnlijk heb je gelijk.

Lita Wil ik voor jou eens eentje preselecteren? Ik moet alleen maar een paar kruisjes plaatsen. Jij bent onze oudste zus. Jij moet ook eens een inspanning leveren. Als ik met een van mijn liefkes binnenkom en die ziet dat daar ergens in een hoekje een oudere zus zit te treuren, dat is toch een vreemde toestand. Doe eens iets, zusje!

Eliza Wat moet ik dan doen?

Lita Bij de telefoon blijven zitten. Die jongen met zijn knappe stem zal zeker nog eens terugbellen. Je moet je anker uitwerpen, zusje. Ik ga naar mijn computer kijken. Soms stuurt men een massa mailtjes en moet ik weer kiezen. Dag, zusje!

Lita vrolijk af. Eliza kijkt naar de telefoon.

Einde tweede bedrijf

Derde bedrijf

De nacht van het feest. Alleen een lampje brandt in de plaats.

Jan (off) Begot, begot. Waarom maken ze die gaten van die sloten ook zo klein? Ik heb een sleutel en ik zie een sleutelgat?

Tinneke Je moet die sleutel met de rechterhand vlak voor dat sleutelgat houden. Met de tandekes van de sleutel naar beneden.

Men hoort gepruts aan de deur. Plots draait die deur open, een beetje wild. Jan op. Kijkt naar deur. Tinneke kijkt naar Jan. De deur blijft op een kier staan.

Jan Allee, hoe is dat mogelijk?

Tinneke Toch eenvoudig! Je steekt de sleutel in dat slot en je draait. In de juiste richting?

Jan Dat is toch het probleem. Wat is de juiste richting? Naar links of naar rechts?

Tinneke Je hebt teveel gedronken, Jan.

Jan Toch maar een pintje met een keer.

Tinneke Maar te veel. Te vlug na elkaar.

Jan Een, twee, drie en hop. Anders is er toch niets?

Tinneke Een, twee, drie en die hop moet veel trager komen. Als je aan een pintje drinken eerst wat deskundigheid laat vooraf gaan...

Jan Wat?

Tinneke Eerst met je tong de schuim wegzuigen, zo een draai en nog een draai, zie je?

Jan En dan?

Tinneke Rieken aan dat bier. Bier stinkt toch, of niet? Je krijgt dan wat tegenzin en moet een weerstand overwinnen. Bier stinkt, Jan.

Jan Als je zat bent dan riek je dat niet meer. Ik zou nog eens die sleutel willen proberen, van hier gezien dan.

Tinneke We zijn binnen, Jan. Ik mag het een mirakel noemen dat jij die deur open gekregen heb.

Jan Ik heb dorst. Ik ga naar de keuken.

Tinneke Ja, goed idee. Daar heb je koud en warm water. Gewoon de kraantjes opendraaien.

Jan naar keuken, een beetje slalom. Tinneke zet zich in zetel. Jan terug op met fles half vol

keukenolie. Jan wil drinken.

Jan Toch zo een aardige kleur. En een onbekende smaak.

Tinneke Eerst met je tong draaien, Jan. Heb je niet gedaan, hé? Ik zal je helpen. Dit is olie, om mayonaise mee te maken. Is het dat wat je wilt?

Jan Ik dacht aan een fles whisky. Dat ziet toch ook zo gelig?

Tinneke Ja, maar dat smaakt anders. Een klein beetje toch.

Jan Op naar de whisky. (zet fles op de tafel, tafeltje, ...)

Tinneke Tenzij je denkt dat je geen dorst meer hebt. Er staat in de keuken ook nog een halve fles marasquin.

Jan Ook drinkbaar?

Tinneke Ze zeggen dat het naar kersen smaakt.

Jan Liever pruimen. (naar de keuken, terug op met fles whisky, zet fles aan de mond, van mond weg) Ik zal eerst toch maar met de mond draaien! (ritueel met zijn tong, drinkt dan een heel stevige slok) Dat is toch echte whisky. Ja, dat is zo! (fles op de tafel) Of moet jij ook eens drinken? Ik wil ook die fles marasquin halen. Kersen rond deze tijd komt dat zoet over, peis ik.

Tinneke Dat orkest, dat was precies een kippenhok zonder haan. Was dat muziek dat die maakten?

Jan De mensen dansten er toch op.

Tinneke Een kip legt ook eieren zonder haan. En toch !

Jan Zo een haan is wel nuttig, zegt men.

Tinneke Die rosse met zijn elektrische gitaar had zo een dikke buik dat hij niet tot aan de micro kon. Soms dacht ik dat hij aan het leren liplezen was.

Jan Een beetje meer ambiance, Tinneke. Ze zongen Engels. En in Engelse liederen zijn soms stille momenten. De mensen die aan het dansen waren hebben daar geen last van. Je moet meer ritmisch denken, Tinneke.

Tinneke Die met zijn keyboard had bijna geen haar meer.

Jan Waar? Op zijn hoofd?

Tinneke Ik denk het.

Jan Daarmee moet hij toch geen muziek maken?

Tinneke staat recht; maakt gebaren die aan de Griekse dans de sirtaki doen denken. Maakt meer bewegingen. Ook Jan maakt die gebaren. Muziek van de sirtaki op achtergrond. Jan en Tinneke dansen, maar gezien Jans toestand vlot het niet zo best.

Herman op, terwijl Jan en Tinneke dansen. Herman zijn mond valt open. Hij maakt ook die Bewegingen, danst mee. Even later stopt Tinneke en stopt iedereen met dansen. Herman wil verder dansen en Tinneke ziet het ook wel zitten. De bewegingen komen Jan wat ingewikkeld over en vragen te veel energie. Jan ziet het niet meer zitten. Kijkt naar Tinneke en Herman, een bijna perfect koppel. Het zint Jan niet, maar reageren schikt hem ook niet. Na een tijdje wil Jan toch dansen en gaat Herman op dezelfde stoel zitten.

Herman Een verliefd koppeltje heeft er niets aan.

Jan Ja, maar jij liep heel de avond in de weg.

Herman Concurrentie? Maar man toch! 'Zeks' interesseert mij al jaren niet meer. Kost veel te veel energie voor wat het maar waard is.

Jan Maar je scharrelde toch met mijn vrouw.

Herman Ik wist niet dat jij al van in het begin uwe weg kwijt waart. Ja, je hebt mensen die al zat worden van naar een lege fles te kijken.

Jan Ja, maar die hebben er lang plezier in.

Herman Dan ga ik maar eens enkele huizen verder. Jaloersheid en dat op die leeftijd.

Jan Zou je niet eens graag iets drinken. Van zo droog praten krijg je ook dorst.

Herman Als je niet afluist, waarom ook niet? (neemt de fles olie en drinkt ineens een stevige slok) Pils zonder alcohol zeker?

Jan Neen, tafelolie. Maar ook zonder alcohol.

Herman Het was een onvergetelijke avond. En eindigen met slaolie, heel huiselijk.

Tinneke en Jan stoppen met dansen. Tinneke kijkt tussendoor, wanneer Jan het niet ziet 'verliefd' naar Herman. Jan op andere stoel. Men ziet duidelijk dat Jan te veel gedronken heeft.

Tinneke (draait nog danslustig rond. Is op dreef!) Je moet maar eens terugkomen, Louis.

Jan Louis? Herman bedoel je?

Tinneke Dat maakt toch niets uit. Louis of Herman, het gaat toch over de persoon.

Herman Ik heb het nogal druk, de laatste weken. Japan, man.

Jan Dat kun je mijn vrouwtje toch niet aandoen? Kijk eens hoe verliefd ze is? Ze begint opnieuw een riant vrouw te worden. Leven, man!

Herman Je hebt te veel gedronken, Jan. Rustig wat slapen.

Jan Eerst wat overgeven, zo een hele pompbak vol. En dan gerust de twee oogjes toe, tot morgenvroeg.

Tinneke Zo kunnen wij nog wat gezellig meegenieten van jouw pintjesdrinken. De reuk blijft wel zeker veertien dagen in huis zitten.

Jan Als dat zo is, dan weet ik het: ik moet tenminste om de veertien dagen pintjes drinken, om er de sfeer goed in te houden. Salu. Zeg, Tinneke, Als ik wat scheef in het bed lig, mijn voeten mag je altijd wat opschuiven. En de pompsteen mag je ook morgenvroeg proper maken. Salu! (af)

Tinneke (maakt enkele danspasjes) Ik wil dansen, pretmaken. Doe je niet mee?

Herman Ik zou wel willen, maar mijn voeten. Ik heb ze de hele nacht al nodig gehad om te dansen en zo.

Tinneke (trekt Herman naar haar toe, op een van de twee zetels) Ik heb er zin in. Weet je, Jan is al jaren onzijdig. Er zit geen leven meer in. Jouw ogen blinken tenminste nog.

Herman Ja, maar voor vannacht zijn die ook met pensioen. Ik moet dringend gaan rusten.

Tinneke Alle mannen zijn hetzelfde: als ze zelf goesting hebben dan zouden ze bakstenen opeten om er toch bij te geraken. En anders? Och, je weet het toch!

Herman Ik zou wel willen, Tinneke. Ik denk dat bij mij de ouderdomsverschijnselen de jaren vooraf gaan.

Tinneke Zever niet over ouderdomsverschijnselen en dat gelul. Ja of neen? Wil blouse los maken, maar wacht af. Mannen! (loopt naar de keukendeur, draait zich om, bedenkt zich) Je weet dat er mogelijkheden zijn. Kom je nog eens terug?

Herman Als jouw man zat is, ja. En waarom ook niet.

Tinneke Dan is er nog hoop in dit leven! (geeft Herman een vluchtig zoentje)

Herman Er is meer hoop dan leven. (Herman af, Tinneke kijkt na)

Eliza (op in nachtkleding) Wie was dat?

Tinneke Jouw papa niet.

Eliza Die heeft de afvoerbuï van de wc doen ontploffen, denk ik.

Tinneke Sommige mannen drinken zich een stuk in hun kraag en ...

Eliza Twee stukken in zijne kraag. En wat een stank.

Tinneke Als het goed stinkt dan komt het in orde.

Eliza Heb je nooit gedacht om hem er met zijn neus in te vagen. Zoals men doet met katten die in huis plassen en zo.

Tinneke Het is ook alle dagen niet.

Eliza Alleen op zon- en feestdagen zeker en feestdagen maken ze bij volgens behoefte. Ik ken dat.

Tinneke Herman heeft Jan naar huis gebracht. Zich zo stippel zat zuipen. Dat kunnen alleen mannen.

Eliza Het is toch maar van de laatste pint dat je zat wordt. En bij onze papa kan dat ook de eerste al zijn.

Tinneke Maar van één pint lult men toch zo niet. En dan dat kwijlen. Prettig is anders.

Eliza Van een man kun je de voordelen hebben en ook de nadelen.

Tinneke En als je alleen de nadelen kent...

Eliza Dan heb je een verkeerde vent gekozen. Kiezen doe je niet met een zotte kop. Weldoordacht.

Tinneke We zullen daar later nog eens over discussiëren. Moest jij niet al lang in je bed liggen? Om welk uur gaat de bibliotheek morgen open?

Eliza Ik denk dat ik een nieuw lief heb, mama.

Tinneke Je hebt succes, dat moet ik toegeven. En hoe lang zal hij meegaan, ik veronderstel toch dat het een hij is?

Eliza Ik hoop dat ik kan gaan slapen. Nog eens proberen.

Tinneke Harder werken in de dag en als je moe bent zal het wel lukken. Misschien kun je eerst de badkamer opkuisen. Als je toch in de richting van vrijen en trouwen gaat, kun je dat best ook al eens gedaan hebben. Verrijkend!

Eliza Mama, jij bent aan een andere man toe. Ene die de hele dag in een zetel zit en de krant leest, van voor naar achteren en andersom.

Tinneke Maar ook assisteert in de keuken.

Eliza Ene die alle dagen naar de frituur gaat en er niet dik van wordt, is voor mij ook goed. Alléé, tot morgen, mama! (af)

Tinneke Een andere man? Zouden ze dat op mijn gezicht kunnen zien?

Einde derde bedrijf

Vierde bedrijf

De zondagmorgen

Er brandt alleen een staande lamp, beperkt licht. De stoelen en kussen in de zetels dienen zeker herschikt te worden.

Lita op, gekleed. Blijft staan. Ze is helemaal niet tevreden. Wat een wanorde, wat een stank. Doet het licht aan.

Lita Nu begrijp ik waarom er nog maar enkele kabouters bestaan. Goeie werken doen? Ja, mijne frak! De rommel van anderen opruimen, waarom?

Jill (op in nachtkleding) Hallo, zusje!

Lita Ook hallo, zusje!

Jill Je bent er zo vroeg bij?

Lita Ik wilde eens vroeg koffiezetten.

Jill Koffie? Drink jij nu koffie?

Lita Soms. Maar nu is het voor de oudjes ook. Ik wilde ze eens aangenaam verrassen.

Jill Amai zeg! Wat een ouderlijke liefde!

Lita Wij hebben toch goede oudjes!

Jill Maar zagen zeg! Zagen!

Lita Zolang ze zagen en mopperen zijn het goede oudjes!

Jill Ja?

Lita Uit bezorgdheid!

Jill Om te pesten!

Lita Hoe komt het dat jij uit het bed bent gevallen?

Jill Ongelijke structuur, hellend langs een kant.

Lita Ik ga koffie zetten. Zet jij alles zo wat op zijn plaats. In je vrijetijdskleding heb je zeker geen remmingen.

Jill Wie denk jij wel ...

Lita Je jongste zusje. Je liefste zusje. Je mooiste zusje.

Lita af naar de keuken. Jill kijkt naar de stoelen enz. Tegen haar goesting ruimt ze alles op, kussens herschikken, stoelen plaatsen, zetel verplaatsen, ...
Geluid van koffiezetten uit keuken.

Lita (opent de keukendeur, kijkt naar Jill) Mooi; het zal wel lukken, zusje. (wijst naar herschikte stoelen) Die stoel een beetje meer naar rechts, de andere meer naar links. (Jill doet dat) Hoera, zusje. Zie je nu wel: als je wil, dan kan je veel meer dan je dacht! (deur terug toe, werkt verder aan de koffie)

Jill schikt alles en valt moe in een zetel. Even horen we niets anders dan keukengeluiden.

Jill (roept luid) Koffie! Koffie.

Lita opent even de keukendeur, met dienbord in de hand.

Jill Melk en suiker ook!

Lita op met twee tassen koffie met melk en suiker.

Jill En waar blijft dat koekje? En een stukje chocolade met vanillevulling.

Lita kijkt kwaad. Drinkt van haar koffie. Ook Jill drinkt.

Jill Een klein stukje chocolade maar. Of fondant, dat is ook goed.

Lita (zet bord op tafeltje, kijkt kwaad naar Jill) Omdat ik het ook lust. Anders niet. En als je koffie op is: terug naar je bed. Voor jou is het veel te vroeg. Zeker op een zondag.

Jill Ik ga naar de kerk.

Lita Wat?

Jill Ja!

Lita Dat is raar.

Jill Een zusje van een vriendin moet vandaag naar de kerk. Voorbereiding van ik weet niet wat. Plechtige Communie, of zoiets. En ik heb Tanja, mijn vriendin, beloofd dat ik zou komen.

Lita Je moet klein geld bij de hand hebben. Je moet betalen om op een stoel te mogen zitten. Zo van die roskes van 5 eurocent zijn daar goed voor.

Jill Tanja zegt dat ze ten minste 1 euro geeft. Zo ongeveer zoveel als een pintje kost. Ze moeten in de kerk ook verwarming en verlichting betalen. En als ze zingen in de kerk dan moet je daar niet extra voor betalen. Je moet realist zijn, vindt Tanja.

Lita Je kunt misschien klein geld aan Tanja vragen. Zo spaar je wat uit!

Jill Ik wist niet dat jij zo gierig was.

Lita Ik ben niet gierig, maar spaarzaam. (naar keuken met dienblad, even later terug met twee tassen koffie voor de ouders. Ze legt een klein stukje chocolade op het tafeltje, doet de deur naar de slaapkamers open en af met de koffie)

Jill (proeft van de chocolade) In het leven is alles eenvoudig. Als je niets vraagt dan krijg je niets.

Lita (op, heeft het nog net gehoord) Tenzij je zelf naar de keuken gaat.

Jill En wat als mijn voeten niet in die richting willen stappen? Ik kreeg deze morgen al een mailtje. Over ons moeder.

Lita Is ze zo beroemd al?

Jill Ze zou een man zoeken.

Lita En onze papa dan?

Jill Met zo iemand in bed? Ik kan ze gelijk geven.

Lita Maar kind toch!

Jill Onze papa is een ideale man om bij de gemeente in dat glazen gebouw te gaan zitten. Maar als man wens je toch wel wat anders, denk ik.

Lita Luister eens, zusje! Alle mannen zijn hetzelfde. Allemaal.

Jill Hoe, hoe weet jij dat zo zeker? Alle mannen!

Lita Als ze jong zijn willen ze seks. En als ze wat ouder zijn willen ze lekker eten.

Jill En soms nog eens gestreeld worden.

Lita Lekker eten thuis. Maar als ze nog wat ouder zijn lekker eten in een restaurantje of zo. En daarmee is de kous af.

Jill Misschien wel.

Lita Wat wil jij dan van onze papa zeggen? Dat hij te graag fritten met biefstuk eet?

Jill Er moet toch altijd nog een vuurtje branden. Een klein vuurtje.

Lita Weet jij wanneer er een zonuitbarsting plaats heeft? Wanneer onze papa inspiratie heeft? Vorige week zijn ze nog door het bed gezakt. Wist jij dat? En hoe kwam dat? En ze hebben de hele nacht scheef gelegen. Kort tegen elkaar, vermoed ik. En dan?

Jill Ik denk dat jij daarvoor echt nog een beetje te jong bent. Ben je wel al droog achter je oren? Heb jij al wel een liefje gehad?

Lita Komaan zeg! Zeg me eerst wat een liefje is en hoe dat er uitziet. Ik kan je wel zeker tien foto's laten zien.

Jill Foto's ?

Lita En sperma in alle kleuren van de regenboog.

Jill Wat? Ik wist niet...

Lita Dan weet je het nu.

Tinneke (op in nachtkleding, zet lege tas op een tafeltje.) Die koffie deed me goed. Bedankt, Lita.

Jill Ons mama ziet er goed uit. Alleen het kleurtje moet wat bijgesteld worden. Maar dat kan tegenwoordig op een eenvoudige manier.

Tinneke Heerlijke koffie.

Lita Zo zie je maar, mama. De jeugd tegenwoordig is nog zo slecht niet.

Tinneke naar de keuken. (af)

Jill (kijkt Tinneke na) Zo zie je maar. Dat is toch geen aantrekkingskracht, zo een winterkleding? Dit moet toch verleiden, in bekoring brengen?

Lita Maar sukkel je toch! Tegenwoordig is dat allemaal al uit voordat er een bed in de buurt is. Zeker, het oog wil ook wat! Vroeger werd daar vooraf over gepraat, overlegt, nu is dat hop en hop en meer is er niet, zusje. De zus van onze mama, Maria, zong vroeger de Brabançonne, maar later met haar valse tanden ging dat niet meer zo best. Vroeger, zusje.

Jill Ik wist niet dat jij zoveel wist over dit onderwerp.

Lita En weet je wat ons mama nu in de keuken gaan doen is?

Jill Neen.

Lita Haar valse tanden halen. Als dat allemaal in orde is, dan kan ze beter nadenken. En komt het dagelijks kleurtje terug.

Jill Dat zal ze nodig hebben.

Tinneke (op uit de keuken) En zo vroeg op, Jill?

Jill Ik moet naar de kerk.

Tinneke Dat zal je goed doen. Jij met je computerliefjes.

Jill Ik ben nog vrij, mama. Maar jij, jij praat tegenwoordig met iedereen die maar op een man lijkt.

Lita Ze zal het gehad hebben met roddelende vrouwen, zeker!

Tinneke Er waren gisteren enkele interessante mannen op het feestje. En als die graag met me willen praten, waarom niet?

Jill Als je het zo bekijkt...

Tinneke Wie zal mij zeggen met wie ik wel en met wie ik niet mag praten?

Jill Als het niet te intiem wordt, ja waarom ook niet?

Tinneke Jouw papa was al na een half uurtje onbeschikbaar, voor om het even wat. Eigenlijk wilde ik nog eens met hem dansen. Iets van vroeger, prachtige muziek. Maar de man van de gemeente zakte door zijn knieën. En bleef met zijn poepeke tegen een rieten stoel plakken. Héél de avond.

Jill Die duivenman van achter de berg.

Tinneke Och! Bedoel je Herman?

Jill Herman? Heet die zo?

Tinneke Hij zoekt iemand om met hem mee te reizen naar Japan. Hij verkoopt daar duiven. Samen met een Japanees heeft hij daar zelfs een kweekprogramma opgezet. Hij moet eens gaan kijken of alles vlot verloopt. Echt: hij zoekt iemand.

Jill En jij wilt niet mee?

Tinneke Heb ik dat zo gezegd? Maar je papa dan?

Jill Na een paar weken ben je terug thuis, je neemt een goed stortbad en alles is terug zoals het was.

Tinneke Dat kan ik Jan niet aandoen. Hij is zo aan mij gehecht.

Lita Zo erg is dat allemaal niet. Daarbij: hij zal zich intussen toch niet vervelen, denk ik. Als je een cadeautje meebrengt is de pijn al een heel stukje zachter geworden. En als je twee cadeautjes meebrengt dan voelt hij helemaal geen pijn meer. Dat is een kwestie van aanpak.

Jill (kijkt op klok) Ik moet naar Tanja.

Lita En dan naar de kerk. Je mag voor mij bidden. Misschien zie je enkele van je jongste aanwinsten. Computerliefjes kunnen er helemaal anders uitzien in het

echt. Ik heb zo eens iemand leren kennen die een stem had als een piepende kruiwagen. Met zo iemand ga je toch niet naar bed.

Tinneke En praten zeker niet. Maak maar dat je wegkomt, Jill.

Jill Zou de badkamer vrij zijn?

Lita Onze papa wast alleen zijn voeten. En dan nog op de pare dagen.

Jill af naar de badkamer.

Lita Nog wat koffie?

Tinneke Mijn tas staat nog boven.

Lita Er zijn meer tassen dan mensen die heel hun leven gelukkig getrouwd zijn.

Lita naar de keuken. Tinneke zet zich. Lita op met koffie in glazen koffiepote, schenkt in.

Tinneke Als Jill klaar is, ga ik naar de badkamer. Lekkere koffie.

Lita Twee schepjes en kokend water. Eenvoudig.

Tinneke Men is weer aan het roddelen geweest.

Lita Sinds de computer is uitgevonden en bijna iedereen weet hoe je een berichtje moet maken, zijn de luiertikken actief geworden. Hoor ik zo zeggen.

Tinneke Wat kun je daar aan doen?

Lita Zelf roddelen.

Tinneke Dat kan ik niet. Toch niet met de computer.

Lita Ik bedenk wel wat. Maar schrik niet.

Tinneke Herman heeft nog een zoon. Jeroen.

Lita Mooie naam.

Tinneke Misschien nog iets voor jou?

Lita Zit hij ook op de computer?

Tinneke Weet ik niet.

Lita Geen risico. Alleen mannen van de computer komen in aanmerking. Ik stuur een vragenlijst bij het eerste contact en afhankelijk van dat antwoord beslis ik of we

verder gaan of niet. Voor een afspraakje, bedoel ik. Lijfelijk contact is een ander paar mouwen. En heeft die Jeroen gestudeerd?

Tinneke Zeker tot achttien jaar. Dat is toch verplicht.

Lita Ik bedoel universiteit of zoiets. Als hij veel te slim is, dan moet ik hem ook niet hebben. Een man die teveel gestudeerd heeft en slimmer is dan ik past bij mij niet. Ook iemand van rijke komaf moet ik niet. Samen met niets vertrekken vanaf het moment dat we gaan samenwonen.

Tinneke Toch wel een gift aannemen van je ouders?

Lita Een startkapitaal, ja, natuurlijk. Iets waarmee je de eerste jaren kunt rondkomen. En een nieuwe auto kopen. Ik heb het zo voorzien. Mijn ouders zorgen o.a. voor een auto en de ouders van mijn vriend zorgen voor een appartement. Maar rijk moeten ze niet zijn. Een appartementje is genoeg. Als je zo kunt starten dan vlot alles in het begin. Als je geld moet gaan lenen voor de aankoop van een pot choco, dan loopt het wat stroef, vind ik.

Jill komt van de badkamer en is klaar om weg te gaan. Lita stapt naar Jill toe en geeft haar een paar muntstukken (1 en 5 eurocent).

Lita Voor de pastoor. Voor als Tanja het vergeet.

Tinneke En wees maar voorzichtig!

Jill af en Tinneke naar de badkamer.

Telefoon gaat. Lita neemt op.

Lita Hallo?

Stem Ja, hallo. Kan ik Liz even spreken?

Lita Liz? Dat hebben we hier niet in voorraad. We hebben een Tinneke, een Lita, een Jill en ene Eliza in aanbieding. Liz, nooit van gehoord. Bedoel je ons Eliza misschien? Die slaapt nog. Jonge mensen, zie je. Slapen en eten. Meer hoeft niet, zegt men.

Stem Dan maar Eliza. Wanneer kan ik haar spreken?

Lita Zo meteen. Ik zal haar uit het bed kieperen. Een, twee en hop. Meer moet ik niet doen. En wie zal ik aanmelden? Een vriend van de lagere school?

Stem Een verliefde jongeling.

Lita Wil je straks eens terugbellen? Het is zondag vandaag. Heel de dag. En voor een verliefd gesprek iemand uit zijn bed kieperen? No Way!

Stem Wil je toch maar eens proberen? Liz zal er geen probleem van maken.

Lita Dat is te hopen. Ik denk dat ze wel met potten en pannen kan werpen.

Stem En waarom niet met de klokradio, de gsm, het boek waarin ze aan het lezen was?

Lita Wat weet ik daar van? Ik zal eens beginnen met roepen. De klokradio is voor even later.

Lita legt telefoon neer. Stapt naar de deur van de slaapkamers, roept.

Lita Liz, Liz, een oude vent aan de telefoon. Een vrijer! Liiiiz!

Lita Hallo! Ik denk dat ze zal gaan komen.

Eliza (in de deuropening) Moet je me daarvoor wakker maken?

Lita Je zult altijd gebeld worden, zolang je niet verkocht bent. Mannen!

Eliza Ik ga terug slapen. Ik krijg mijn ogen niet open.

Lita Niet erg. Het is met je mond dat je moet praten. Hou de ogen maar toe. Veilig.

Eliza wil terug naar de slaapkamer gaan.

Lita Hier jij! Ieder zijn vrijer. De mijn komen via de computer. Internet. Probeer maar eens. (geeft telefoon aan Eliza)

Eliza Ja, hallo! Ik ben nog niet goed wakker. O! Ben jij het? Kun je in het vervolg niet wat later bellen? Zo net voor de middag? Van waar bel je? Wat?

Eliza loopt naar de deur toe. Deur open. Omhelst Jeroen.

Eliza (gelukkig) Je stond achter de voordeur?

Jeroen Ik ben gelukkig, Liz. Wat zie jij er prachtig uit. (steekt gsm in broekzak)

Eliza En hoe zal ik er dan uitzien als ik mijn ogen helemaal openkrijg?

Jeroen Mag ik binnenkomen?

Eliza Je bent al binnen. Heb je iets nodig?

Jeroen Ik wilde je nog eens zien. Je hand vasthouden.

Lita Kunnen jullie even zonder mijn aanwezigheid?

Eliza We zullen wel roepen wanneer we je nodig hebben.

Lita af naar de keuken.

Jeroen O, Liz! Wat ben ik blij dat jij er zo goed uitziet.

Eliza Dat heb je al gezegd. Heb je niet meer woorden beschikbaar?

Jeroen Mag ik je nog eens kussen?

Eliza Omdat jij het zo mooi vraagt.

Jeroen kust Eliza.

Jeroen Mijne papa, de duivenmelker, wil dat ik naar Japan vlieg.

Eliza Japan? Daar waar de Japannezen wonen? En alleen? En voor lang?

Jeroen Natuurlijk dat jij mee mag, schatje! Wij twee en voor een week of drie, denk ik. Als ik niet ga dan moet mijne papa wel. Het is een profiteur, mijne papa.

Eliza Vind je dat? Ze dragen daar mooie kleedjes. De eerste week loop ik verloren in de winkels. Zo'n zachte stof. Heerlijk. Ja, ik voel er wel iets voor.

Jeroen Ik niet zoveel.

Eliza Wat kom je dan doen? Zo vroeg in de morgen?

Jeroen Je zou kunnen proberen mij te overtuigen? Wij twee, is dat niet een beetje te vroeg? We kennen mekaar nog niet zo lang.

Eliza Mijn papa was vroeger ook een vreemde voor ons mama. Alles wend.

Jeroen En later kindjes maken. Dat is nog een stap verder.

Eliza Als je dat in de donker doet is het niet zo'n erg, peis ik. Daarbij: we zijn er dan alle twee bij. Ik kijk er al naar uit!

Jeroen Ik niet. Ik ben er een beetje bang van. Wat gaat er nog allemaal gebeuren, als wij een echt stel zijn.

Eliza Ik kijk er naar uit. Het leven lacht ons toe, schatje.

Jeroen Dus: op naar Japan?

Eliza Ik denk dat ik dat eerst nog aan mijn mama moet vragen.

Jeroen Wat vragen?

Eliza Zo maar met een vreemde naar een ver land trekken.

Jeroen En hand in hand over de straat lopen. Hoe vreemd ben je dan nog voor elkaar?

Eliza En in één kamer slapen?

Jeroen Of twee kamers met een tussendeur.

Eliza Of een kamer met twee bedden.

Jeroen Dan maar liever een groot bed in een kamer met zicht op het strand.

Eliza Daar valt nog over te praten.

Jeroen Ik zal mijne papa zeggen dat het voor ons twee in orde is.

Eliza Wat?

Jeroen Die reis.

Eliza Ja.

Jeroen En hoeveel zou jij kunnen sponsoren? Een financiële bijdrage bedoel ik.

Eliza Veel. Genoeg.

Jeroen Dat zal mijn papa graag horen.

Eliza Ik zal veel centen spenderen?

Jeroen Goed.

Eliza Ik ga hele magazijnen leegkopen. Ieder modelletje dat ik mooi vind ga ik kopen. Voor het verblijf en alles wat erbij hoort moet je papa opdraaien.

Jeroen Je bent niet goedkoop.

Eliza Neen. Ik ben ook zo goed als nieuw, zie je.

Jeroen Juist. Wat bedoel je?

Eliza Ik zal met ons mama praten en als jij met je papa praat, dan kunnen we samen overleggen of de reis wel doorgaat.

Jeroen Dat komt wel goed.

Eliza Ik heb horen zeggen dat je papa zoveel geld verdiend heeft met duiven te verkopen aan de Japannezen, dat hij het niet meer op krijgt voordat hij ooit doodgaat. Zoveel vingers als ik aan mijn linkerhand heb, zoveel sterren moet ons hotel hebben. Voor een jeugdherberg moet ik zover niet vliegen.

Jeroen Je valt me een beetje tegen.

Eliza Een klein beetje hoop ik. Ik ga me kleden. Ik moet straks nog soep gaan maken. Iedere zondag maak ik soep.

Jeroen Ik spring nog wel eens binnen.

Eliza Aan jou de keuze. Laat maar iets weten. Ik verheug me al op het Japannees geschenkje dat jij voor mij zult kopen.

Jeroen Ik zal er over nadenken.

Eliza en Jeroen zoenen mekaar.

Jeroen Je bent echt mooi.

Eliza knoopt haar kamerjapon even los en draait zich naar Jeroen. Jeroen naar de buitendeur, af. Eliza naar de deur van de slaapkamers. Jan komt gekleed naar beneden.

Jan Hoorde ik geen stem?

Eliza Een stem? De kat misschien?

Jan Een stem. Een mannenstem.

Eliza O! Jeroen Vercammen is hier even geweest. Hij vroeg of ik mee naar Japan wilde.

Jan Leuk.

Eliza Hij wil een cadeautje voor mij kopen. En in Japan hebben ze mooie dingetjes.

Jan Ze zeggen dat.

Eliza Jij zou mij kunnen sponsoren, papa. Vermits jij toch niet meer op reis gaat. Voor een erfenis moet je niet sparen.

Jan Is hij ook zo aanhalig als zijn vader?

Eliza Aanhalig? Hij is normaal. Het is een mooie jongen. Hij heeft een mooie uitspraak.

Jan Hij is burgerlijk ingenieur.

Eliza Hij bouwt bruggen enz.

Jan Neen. Hij werkt in een brouwerij. Men is zeer tevreden van zijn werk.

Eliza Stel dat ik, als die reis doorgaat, op een moment voor een winkelvitrine blijf staan en iets wil kopen en geen geld bij me heb, niet genoeg, bedoel ik.

Jan Dan heb je pech, dochtertje.

Eliza En stel dat ik een lieve papa heb. Zo eentje die niet weet wat hij allemaal voor zijn kinderen zou kunnen doen. Meer dan gewoon een lieve papa.

Jan Als dat zo was? Dan zou die man zeker lammeren.

Eliza Lammeren?

Jan Ja, zijn portemonnee boven halen. En alleen met papieren briefjes werken. Gul zijn. Voor je eigen dochter!

Eliza En wat voor een papa heb ik.

Jan Ik zal het aan ons Tinneke eens moeten vragen. Je weet toch dat zij de dochter van een rijke houthandelaar is. En haar papa wil dat zijn bankrekening op peil blijft. Tegenwoordig bouwt iedereen een huis en timmerhout en deuren en ramen worden vlot geleverd door die kerel. Zodra hij wat te veel geld op zijn rekening staan heeft, deelt hij het uit aan zijn dochters en zijn zoon. Tinneke zal voor je zeker met milde hand in de portemonnee graaien. En op geen euro zien.

Eliza Jouw papa was toch een hoofdonderwijzer toen hij met pensioen ging? En als hobby kocht hij toch huizen en zo op? Was dit huis geen geschenk van je papa?

Jan We zullen er over praten.

Tinneke (op van slaapkamer) Weer over geld aan het praten?

Jan Daar is het leven mee te behouden. Geld is belangrijk.

Tinneke Je hebt heel de nacht gesnurkt.

Jan Wij moeten eens rustig praten.

Tinneke Straks!

Eliza Ik ga naar de badkamer. Komt er iemand mijn rug wassen? (af)

Tinneke bladert in een boekje dat ze op een tafeltje vindt. Het is even stil.

Jan En hoe zit dat nu met die duivenmelker?

Tinneke Vriendelijke man. Trouwens dat moet jij weten. Hoeveel jaren heb je met hem in dezelfde klas gezeten.

Jan Wij waren toen nog kinderen.

Tinneke Nu niet meer? Kom zeg! Zo oud als de straat en nog jaloers als er eens iemand naar mij kijkt. En als het dan toevallig ook iemand is die voor een man moet doorgaan, dan is dat al aanhouderij. Echtbreuk. Overspel. En wat nog allemaal.

Jan Heb ik dat gezegd? Heb ik gezegd dat ik jaloers was?

Tinneke Gelukkig dat je je eigen gezicht niet kunt zien. En zeker gisterenavond toen we thuiskwamen. Hoe dikwijls per uur mag ik naar een man vriendelijk kijken? Twee keer? Ene keer? Jaloers. Dat is een ziekte. Dafalgan helpt daar niet bij. Dat is een ziekte die je moet uitzweten.

Jan Herman kan wel eens vriendelijk kijken, maar dat is geen echte man. Sinds zijn vrouw is overleden, is hij alleen nog met zijn duiven bezig. En omdat jij toevallig in duiven geïnteresseerd bent, hebben jullie wat gezellig gepraat. Zou ik daarom jaloers kunnen zijn? Als volwassen man?

Tinneke Stel dat hij toch een stapje verder gaat?

Jan Daar heeft hij veel te weinig lucht voor in zijn longen.

Tinneke Met de ogen knipperen, daar heb je niet veel lucht voor nodig.

Jan Wie is er eigenlijk uit op scheve toestanden?

Tinneke In dat soort dingen heb ik geen ervaring.

Jan Gelukkig. We kunnen dit allemaal vergeten.

Tinneke Hoe kun je nu iets vergeten wat er niet was? Ik had er geen gevoelens bij. Trouwens bij jou heb ik ook geen gevoelens meer. Jij inspireert niet meer. Wat doe je met een man zonder initiatief? Zelfs als ik in mijn blootje naast je kom liggen in het bed, draai je je om. Vroeger voelde ik dan je ruwe huid. En even later rook ik je adem. Allelulia.

Jan (geeft Tinneke een zoen op de wang) Alle dagen kan dat nu niet meer. Ik moet tussendoor ook aan mijn werk denken.

Tinneke En ik aan de soep! (af naar de keuken)

Jan blijft beduusd zitten. Herman op langs achterdeur. Een beetje schuchter. Blijft bij de deur staan.

Herman Ik passeerde.

Jan Toevallig.

Herman Zo ongeveer. Neen. Ik dacht aan je vrouwtje.

Jan Mijn vrouwtje? Ons Tinneke? Die is nog niet goed wakker.

Herman Ja?

Jan Recupereren is niet voor iedereen hetzelfde.

Herman Ze wil de tuin moderniseren.

Jan De tuin?

Herman Ja.

Jan Hebben jullie daarover aan het praten geweest?

Herman Ja.

Jan Ik wist niet dat jij van een tuin iets kende?

Herman Praten, hé! Ik heb een geschenkje meegebracht. Ik zal het eens gaan halen. Ze is toch thuis?

Jan knikt. Herman naar de achterdeur, af. Terug op met twee grote winkeltassen. Ze wegen zwaar.

Jan Dat is al geen geschenkje meer, maar een groot geschenk. Rijke man.

Herman Het valt wel mee. Het gewicht bepaalt niet altijd de prijs.

Jan (naar keuken) Tinneke er is bezoek voor jou. (deur keuken terug toe, kijkt naar Herman) Ik ga naar mijn tuinhuisje. Ik knutsel daar regelmatig. En op zondagmorgen is dat zalig. (af)

Herman even alleen, dan komt Tinneke uit de keuken, een beetje gegeneerd, evolueert naar de blije vrouw.

Tinneke Dag.

Herman Dag, Tinneke.

Tinneke Ben je niet moe. Met die zware zakken.

Herman Ik heb wat meegebracht. Voor de tuin.

Tinneke De tuin? Hebben we daar over gepraat?

Herman Over bloempjes. Rood en Geel.

Tinneke En wit?

Herman En gazon. En mest.

Tinneke Tussen twee pinten. Ja, de tuin. Een beetje meer kleur en dan die gazon. Wie is er met dat gras gaan lopen?

Herman (toont enkele zakjes met bloemenzaad.) Rood en geel. En wit. Borders met een kleur of gemixt. Een paar kruiwagens grond op een hoopje en dan wit, rood en geel. Met wat struikjes.

Tinneke (bekijkt zakjes) Kom je alleen voor die bloempjes?

Herman Ja, ja, ... Ik wilde je ook nog eens zien.

Tinneke Ik weet het niet, Herman. Eigenlijk: Jan is wel getrouwd met de gemeente, maar het is een goede vent. Als ik hem vergelijk met een fietsband dan moet ik zeggen dat hij wat meer mocht opgeblazen worden. Een beetje te slap is, maar voor de rest, is het een beste kerel.

Herman Je hebt er niets aan, heb je zelf gezegd.

Tinneke Maar alles zo in de steek laten en bij jouw komen wonen...

Herman Ik heb plaats en geld genoeg.

Tinneke Neen. Voorlopig gaat dit niet door.

Herman Jammer. Ik had er zo op gehoopt. Je kon meteen mee naar Japan. Ik heb daar een kweekprogramma opgezet. Voor mijn duiven. Brengt goed geld op.

Tinneke Ik jouw duivinneke.

Herman Zoiets.

Tinneke (bekijkt zakjes met zaadjes) En wat zit er in die zware tassen?

Herman Stront. Duivenstront. Mest.

Tinneke Hebben we dat nodig?

Herman Zeker. Goed mesten is nodig. Bloempjes halen hun kleur uit mest. En duivenmest is daar goed voor.

Tinneke En hoeveel kost dat allemaal?

Herman Niets. Uit vriendschap.

Tinneke (geeft Herman vluchtige kus)

Herman Betaling inclusief BTW 21%.

Tinneke En voor de rest? Och, Herman. Ja, ik wil gelukkig zijn, maar onze Jan is zo een goede vent. En mijn drie dochters? Ze zijn nog op zoek.

Herman Ik had gehoopt. Ten onrechte, misschien. Als je ooit van gedacht verandert...

Tinneke Bedankt voor die tassen met duivenmest.

Herman En wie gaat dat bloemenzaad en die gazon bewerken?

Tinneke Onze Jan. Hij is de man in huis.

Herman Ik hoop dat alles goed komt. Tot ziens!

Herman naar af, achterdeur, Tinneke kijkt hem na. Herman, af.

Tinneke bekijkt de tassen met duivenmest.

Tinneke Dat stinkt.

Tinneke blijft bij de tassen staan. Jan komt op.

Jan Wat stinkt dat hier?

Herman heeft zakjes bloemenzaad gebracht.

Jan Stinken die zo?

Tinneke Jij zou dat mest kunnen onder spitten en die zaadjes uitzaaien. Zo een schone border maken. Rood, wit en geel. Mooi.

Jan Stront? Welke chef de bureau van de gemeente wil er stront aan de vingers?

Tinneke Maar die stank hier. Nog een uurtje en je krijgt het er nooit meer uit. Stankvast voor altijd!

Jan Dat heeft ook een voordeel.

Tinneke Ja?

Jan Van die gele vliegen genoeg in huis. Als je je verveelt dan kun je heel de dag door met de vliegenmepper kloppen.

Tinneke Ik denk zelfs dat die eetbaar zijn.

Jan Met een zacht sausje.

Einde 4^e bedrijf

Vijfde Bedrijf

Een paar dagen later. Tinneke en Eliza drinken op hetzelfde moment van hun koffie en staan aan een tafeltje, kijken naar de zaal. Moeten zich nog kleden.

Tinneke (en Eliza, gelijktijdig) Heerlijk.

Eliza Zouden mannen daar ook zo van kunnen genieten?

Tinneke Alleen als ze nadorst hebben.

Eliza En, ...

Tinneke En, wat?

Eliza Ja, wat?

Tinneke Hoe kun je nu van koffie genieten als je alleen maar koffiedrinkt? De echte koffiigeur riek je toch alleen maar als je water op de koffie giet?

Eliza En onze papa, die kan er dan niet van genieten?

Tinneke Hij drinkt alleen maar koffie als de pot nog halfvol is. Je zal hem seffens wel zien. Weet je dat wij soms wakker worden van de geur van de koffie.

Eliza Dat zal dan zijn op de momenten waarop ik koffie zet.

Tinneke Ik geef toe dat jij lekkere koffie zet.

Eliza En hoe is het nu met onze papa?

Tinneke Het probleem met een man is dat je nooit weet hoe je ze vasthebt.

Eliza Hoe ze jou vasthebben, bedoel je?

Tinneke Was het maar dat, peis ik soms. Ik zeg wel 'soms'. Mannen.

Eliza Toch verlang ik echt naar een man.

Tinneke Als je jong bent dan is dat zo, bij allen die die ziekte krijgen. Er zijn ook andere ziektes, ja.

Eliza Als ik het zo bedenk: jij hebt een verkeerde keuze gemaakt.

Tinneke O, neen! Je kunt een man best vergelijken met de aankoop van een nieuwe auto. De kleur kan een beetje impulsief gekozen worden en daarom achteraf tegenvallen, maar de mechaniek is wat anders. Je moet er aan wennen. En iedere auto mankeert wel het een en ander, maar bollen doen ze allemaal.

Eliza En met welke auto vergelijk je onze papa?

Tinneke De laatste tijd met een diesel, die op reserve rijdt. Een beetje te onregelmatig en met nog grotere problemen in zicht.

Eliza Maar met een tankstation in de buurt.

Tinneke Ik kan je begrijpen, dochtertje. Ja, ik begrijp je. Binnen tien, twintig jaar zitten de oudjes hier in een rusthuis en zijn je twee zusjes het huis uit. En jij bent dan alleen. Ja, een man kan, en ik zeg wel, kan, een gevoel van gezelligheid geven. En een vals gevoel van veiligheid. Ja, waarom ook niet.

Eliza Uit liefde, en alleen uit liefde. Voor een heel leven.

Tinneke En die zoon van Herman, die Jeroen, die kan daar voor zorgen? Omdat hij ingenieur is? Onze Jan was maar een gewoon boekhoudertje en is nog altijd zo trouw als een hond. Hij loopt niet weg.

Eliza Weglopen? Neen, dat zeker niet. Zijn voetenwerk is niet genoeg gecoördineerd.

Tinneke Weet je dat hij heel de tuin omgewoeld heeft.

Eliza Dat is het minste wat je van een hond kunt verwachten.

Tinneke Wacht maar een paar maanden! Achter ieder grassprietje heeft hij een zaadje gelegd. Het zal heerlijk geuren.

Eliza Maar nu, maanden stinken naar duivenmest.

Tinneke Als het eens goed geregend heeft, dan riek je niets meer.

Eliza Regenen? België is toch het land waar het regelmatig zevert. Te weinig om over regen te kunnen praten en te veel om te kunnen zeggen dat je borst niet nat wordt.

Tinneke Als het te veel stinkt dan zal ik de tuinslang wel nemen.

Eliza Alles went.

Jan (op uit de slaapkamer, gekleed, blijft staan aan de deur, dan kordaat naar Tinneke, een beetje brutaal misschien: geeft Tinneke een zoen)

Tinneke Wat is dat? Is dat geen aanslag op mijn veiligheid?

Jan Toch maar op de zijkant.

Tinneke En waarom?

Jan Op de tv, op de slaapkamer. Ik wil je feliciteren.

Tinneke En doen ze dat tegenwoordig zo?

Jan Eerste prijs nieuwe ontwerpen kantklossen.

Tinneke Ja? Dat?

Jan En die madam van de televisie noemde jou een pronte dame.

Tinneke Een beetje overdreven, denk ik.

Jan Op zijn minst. Is er al verse koffie? Kan dat zijn dat het in mijn neusgaten prikkelde? (wil naar de keuken gaan, voor de koffiekkan, ...)

Tinneke Goed idee. Breng de kan maar mee.

Eliza En vergeet jouw tas niet!

Jan af en terug op met koffiekkan en tas voor zichzelf.

Jan Zal ik inschenken?

Tinneke (tot Eliza) Zie je nu dat iedere man nog goeie kanten heeft?

Eliza knikt.

Jan Voor een tv-ster moet een mens al iets meer doen.

Jan schenkt in.

Jan Wat een heerlijk moment.

Tinneke (wrijft aan haar wang waarop ze een kus kreeg van Jan) Echt heerlijk.

Jan Mannen kunnen soms wel een beetje ruw overkomen.

Tinneke Soms. Heel soms.

Jan Dan ga ik maar eens werken.

Eliza Moet je niets eten, papa?

Jan Ik heb in een kastje een pak beschuiten staan. En in een koelkastje wat Danone.

Eliza Blijf je daarvan leven?

Jan Voor wat ik van het leven nog nodig heb wel. En daarbij: naast het gemeentehuis is er wat te eten te bekomen. Brasserie De Hemel. Lekkere salades. Met een heerlijke vinaigrette.

Tinneke Het zal dan wel heerlijk zijn.

Jan (tot Eliza) Moet je niet naar de bib?

Eliza Straks. Ik moet me eerst nog kleden.

Jan Tot straks! (af langs de voordeur)

Eliza Een voorbeeld van een man. Straalt rust uit.

Tinneke Jij of ik?

Eliza De badkamer.

Tinneke Jij maar.

Eliza Jij, mama. Ik heb tijd genoeg.

Eliza geniet van de koffie. Zet zich rustig. Jill langs achterdeur op. Eliza schrikt.

Eliza Jij, van waar kom jij?

Jill Het tuinhuisje. Een beetje hard, maar het went wel.

Eliza Heb je daar geslapen?

Jill Min of meer.

Eliza En waarom? De sleutel vergeten?

Jill Neen.

Eliza Was je alleen?

Jill Natuurlijk. Wat denk je wel. Als ik dat zou willen, dan zou ik wel een selectie maken.

Eliza Staan er zoveel op een rijtje te wachten.

Jill Dat weet ik niet. Ik werk met de computer.

Eliza Er zijn er zeker die op meerdere websites zitten. En met verschillende foto's.

Jill De computer dient toch alleen maar om te selecteren. En het moet een slimme zijn. Ene die mij nog wat kan helpen met wiskunde.

Eliza En hoe ben je dan in het tuinhuisje gekomen?

Jill Het was wat laat.

Eliza Vroeg, wil je zeggen?

Jill haalt schouders op. Lita komt van slaapkamer, blijft bij de deur staan. Gaat dan verder weg van de deur.

Lita Mijn zusje heeft slaapogen.

Jill Is een slaapkop niet erger?

Lita Dat weet ik niet. Als je op een plaats pijn voelt of je voelt overal pijn, is daar een verschil tussen?

Jill Een klein beetje. In dat geval zal iemand van een meter tachtig meer pijn voelen dan iemand van een meter zestig.

Lita En iemand met veel huid meer dan een magere springer.

Jan (komt van trap naar de living, legt hand op schouders van de twee dochters) Mijn dochters!

Dochters Onze papa.

Lita En al die roddels, papa, wat is daar waar van?

Jan Alles.

Jill Wat? Heb jij echt met iemand anders te doen?

Jan O, dat? Neen, natuurlijk niet. Waarom zou ik van paard veranderen als je het gevoel hebt dat je stevig in het zadel zit.

Jill Papa, ons moeder is toch geen paard.

Jan Neen. Natuurlijk niet. Dan maar met een olifant vergelijken?

Jill Ik ga me klaarmaken. (naar slaapkamers/badkamer, af.)

Lita Ja, papa, ik geloof dat men na al die jaren wel eens denkt aan van paard te veranderen.

Jan Aan denken, ja. Men denkt altijd. Maar als je stevig nadenk, dan moet je soms toch gas terugnemen.

Lita Ja?

Jan Och, Lita, daar kun jij nog niet over praten.

Lita Je zou er van verschieten, papa. Maar misschien heb je gelijk.

Jan Een partner is voor goede en kwade dagen. Voor trouwfeesten en begrafenissen. Voor seks en helpen bij de afwas.

Lita Maar seks zonder afwas kan toch ook.

Jan Ja, zeker. En na enkele jaren kan het ook zijn: afwas en ruiten kuisen zonder seks.

Lita Dat is dan gewoon pech hebben.

Jan Er zijn meer dagen met pech dan feestdagen, dochtertje.

Lita Pech is pech, papa. Maar onverwacht kan er toch een gezellige steak op de tafel komen. Met lekkere frietjes.

Jan Of een hele vis met bechamelsaus. Och! Je moet zelf levenservaring opbouwen. Vooral: geloven in de toekomst en geloven in je eigen kunnen. Wat een ander kan moet je ook kunnen. Geven en nemen.

Lita Roddelen over niets. Gewoon om te roddelen.

Jan Jouw mama die is wel eens een tijdje onzeker geweest. Twijfelen, onzeker zijn. Is er niets beter in het leven. En wat is er binnen bereik?

Lita Misschien waren jullie uit elkaar gegaan? En ik moet volgend jaar naar de unief.

Jan Wij zullen altijd voor jullie zorgen, kindje. Centen geen gebrek.

Lita Het gaat mij niet alleen om centen. Ik heb ouders nodig. Mensen waaraan ik iets kan vragen, als ik iets nodig heb. Ik bedoel niet een boodschap inspreken in je gsm. Steun, warmte, liefde. Iemand die in mij gelooft. Met wie ik een nieuw kleedje kan gaan kopen, ergens een tasje koffie drinken. Dat soort dingen.

Jan (omhelst Lita) Geloof mij, Lita. Wij kunnen niet in de verre toekomst kijken, maar we zullen onze uiterste best doen om jullie gelukkig te maken.

Lita Geluk zit soms op een klein plaatsje.

Jan En dat kleine plaatsje gaan wij altijd voor jullie opzoeken.

Lita Bedankt, papa! (kusje)

Jan En nu ga ik naar mijn serre. Het glazen bureau op het Dorpsplein. Misschien eten we straks die steak wel, met heerlijke frietjes. (af)

Lita En moet ik de afwas doen en de ruiten kuisen. (kijkt naar publiek) Maar als ik niets meer moet doen? Dat is dan nog te doen. (neemt rugzak om mee naar de school te nemen, af)

De bel gaat. Na nog een tweede keer bellen, komt Tinneke uit de keuken, naar de voordeur toe.

Tinneke Wie kan dat nu weer zijn?

Tinneke doet de deur open. Lulu met twee zakken (net zoals die zakken met duivenmest op. Lulu is eerder klein van gestalte, heel vriendelijk en verplaatst zich met kleine pasjes. Ze heeft in die tassen alle materiaal om te leren kantklossen en een kleine thermos met koffie en belegde broodjes.

Tinneke Goede morgen. En waarmee kan ik je van dienst zijn? Ken ik jou?

Lulu Dat weet ik niet. Ik ben Lulu.

Tinneke En waarmee kan ik je helpen? Kom binnen. Je bent zwaar bepakt.

Lulu Ik ben met mijn educatieve tour bezig. En nu hier beland. Ik wil leren kantklossen. Ik heb dat artikel in de kranten gelezen. Jij had een mooi kleedje aan zeg!

Tinneke Leren kantklossen?

Lulu Ik dacht, ik hoopte, dat jij mij zou willen leren kantklossen. Zo de meest voordehand liggende trucjes, zie je?

Tinneke Trucjes?

Lulu In dat artikel stond dat jij iedereen die over wat aanleg beschikte en het jou vroeg, wilde leren kantklossen. Leugens dus.

Tinneke Die journalisten toch!

Lulu Ik heb alles mee. Voor het kantklossen en een thermosje met twee tassen en twee boterhammetjes en een stukje zwarte chocolade.

Tinneke Luister eens, madammeke...

Lulu Zeg maar gewoon Lulu!

Tinneke Lulu, ik weet niet wat ik moet antwoorden.

Lulu Ik ook niet. Willen we dan maar een tasje koffie drinken? En gewoon wat babbelen? En dat kantklossen? Daar kunnen we toch over praten, niet?

Lulu schenkt in. Ze heeft alles bij. Ook melk, enz. Tinneke kijkt verwonderd toe.

Ze drinken samen van de koffie.

Lulu Ik ben met mijn educatieve tour bezig. Ik heb de laatste maanden al van alles geleerd. Ik heb vroeger de kans niet gekregen en nu lukt het me aardig.

Tinneke En wat heb je zoal geleerd?

Lulu Van alles. Kickboksen, tekenen en schilderen met olieverf, mailtjes versturen met internet en nu? Nu wilde ik leren kantklossen. Een verrijking van mijn persoonlijkheid. Hoe oud men ook is, men moet altijd wat bij studeren, vind ik. Kantklossen gaat niet door, zeker?

Tinneke Daar kan ik zo niet op antwoorden. Het overvalt mij. Trucjes? Niet echt. Je verstand erbij houden, ja. Dat wel. Zo eenvoudig is het niet. Vooral geduld en aandacht. Ik heb niets tegen jou. We zien wel.

Lulu Mijn liefje komt seffens. Hij wil een paar foto's maken van mijn eerste les. Maar als het niet doorgaat?

Tinneke Daar vinden we wel wat op.

De bel gaat.

Lulu Dat zat hem zijn. Wat een schat van een man. Mag ik de deur opendoen? Hij kust mij dan altijd op de volle mond. Een schat. (draait zich om) Hij heeft zo'n zachte lippen.

Lulu (doet de deur open, Herman staat in de opening. Kust met veel klank.) Schatje, het gaat niet door. No kantklos!

Tinneke schrikt. Herman. Wat een toeval.

Lulu Mijn liefje. Een schat, vind je niet?

Tinneke Herman. Wat een toeval. Ik wilde net ja te zeggen op je vorige vraag. Je weet wel, vorige keer toen je hier was.

Lulu Jullie kennen elkaar.

Tinneke Wij wonen hier in een dorp. Wij kennen mekaar allemaal, min of meer. Vroeger, toen ze allemaal naar de kerk gingen, toen kende iedereen, iedereen. Nu zie je nog eens iemand in een winkel en zo. Maar men kent meer mensen dan men zich dagdagelijks herinnert.

Herman Een beetje vervelend, Tinneke.

Lulu (tot Herman) Leg het eens uit. Ik zit met dat kantklossen in mijn hoofd en nu, ... Ik begrijp het niet. Leg uit, Herman.

Herman Ik heb Tinneke vroeger eens als lachend gevraagd of ze mee naar Japan wilde reizen. Alleen is maar alleen, hé!

Tinneke Ik moest er wel mijn man voor in de steek laten.

Lulu Voor zo een reisje? Komaan zeg! Ik kan thuis ook een kom Japanse rijst koken.

Tinneke Herman wilde met mij ook seks. Met alles erop en eraan.

Lulu Dat heeft hij aan mij nog niet gevraagd.

Tinneke Het zal niet nodig geweest zijn. Sommige zaken worden aangeboden. In de prijs inbegrepen, zo bedoel ik het.

Herman Hoe zit dat nu met dat kantklossen? En die foto's?

Tinneke Die foto's dat zal voor later zijn.
Lulu Voor als we terug komen van Japan.

Tinneke Als jullie dan nog samen zijn.

Herman Kom, schatje, we moeten alles gaan klaarmaken voor ons reisje.

Lulu Je mag ook schat zeggen, dan moet je je mond niet zover opentrekken.

Lulu laadt alles in.

Tinneke De koffie was lekker, Lulu.

Lulu Dan ga ik maar eens. Tot ziens?

Tinneke En waarom niet? En als je echt een foto wil, dan kan mijn man dat wel regelen. Hij is zo trouw als een hond en blaft nooit.

Lulu (tot Herman) Zou jij niet een beetje helpen dragen?

Herman Ieder een zak?

Lulu Zoiets, ja.

Herman Dan ben je uit je evenwicht.

Lulu Draag ze dan alle twee. Symmetrisch is beter voor je rug.

Herman draagt de twee tassen. Lulu houdt de buitendeur open. Knikt vriendelijk naar Tinneke. Af. Tinneke zet zich in een zetel. Denkt na. Plots lacht ze luid. Eliza op via de achterdeur.

Eliza Mama? Wat is er gebeurd?

Tinneke Ik ben aan het lachen, Eliza! Lachen.

Eliza Nu je het zegt, ja. Je bent aan het lachen. (lacht ook, lachen samen op hetzelfde ritme)

Tinneke Zo vroeg terug?

Eliza Het was niet druk. Ik heb enkele uren vrij genomen. Ik kan mijn tijd goed gebruiken, nu met die trouw in het vooruitzicht. En waarmee was je aan het lachen?

Tinneke Jouw toekomstig schoonvader, de duivenmelker, is hier geweest. Met een vlam. Misschien is het ondertussen al maar een klein vlammetje geworden.

Eliza En wat kwam hij doen?

- Tinneke Dat moet je hem maar eens zelf vragen. Ik denk dat hij zijn liefje kwam voorstellen. Ze gaat met hem naar Japan. Iets met duivenmelkers.
- Eliza Ik dacht dat hij aan Jeroen gevraagd had of wij naar Japan wilden vliegen. Wat een zak.
- Tinneke Zo is het leven, dochtertje.
- Eliza Met zo iemand in de familie.
- Tinneke Aangetrouwd, dochtertje. Komt hoogstens eens per maand koffiedrinken. En als je niet thuis bent, zozegd, dan is er geen koffie nodig.
- Eliza En we gaan naar de zee op huwelijksreis. Alle dagen verse vis.
- Tinneke En wennen aan de warmte van een man in bed.
- Eliza De baten en de lasten, zei mijn grootmoeder altijd.
- Tinneke Een hele vis is daar goed voor. Geen filets. En een zacht sausje.
- Eliza Jij vindt het toch goed dat we een tijdje inwonen?
- Tinneke Eten en drinken gratis. En voor de rest in het tuinhuisje. Ik hou niet van het gekir van jonge duiven.
- Eliza (geeft Tinneke een kus) Dank je, mama. (af naar de slaapkamers)
- Tinneke Als onze Jan nog eens wat zachte geluidjes zou maken, dat zou heerlijk zijn. En stimulerend!

Einde vijfde bedrijf.

Zesde bedrijf

De nacht van het huwelijk. De living is wat versierd. Eliza en Jeroen zitten samen aan een tafel, ieder met een grote fles bier in de hand. De fles is al half leeg. Al een beetje boven hun theewater. Zondags gekleed.

Eliza Het was een heerlijk feest.

Jeroen Het beste moet nog komen.

Eliza Je moet wachten totdat we de flessen leeg hebben gemaakt. Dat was de afspraak.

Jeroen Heb je het bed in het tuinhuisje opgemaakt?

Eliza Je wordt verwacht.

Jeroen (kus aan Eliza) Heerlijk. (drinkt gulzig van de grote fles)

Eliza Jij bepaalt zelf de start van de feestelijkheden. (drinkt traag)

Jeroen En moet daar geen muziek bij zijn?

Eliza Een zacht muziekje?

Jeroen Elvis Presley is ook goed. Als er maar ritme in zit.

Eliza En wat dacht je van het feest.

Jeroen Ik vond dat ze allemaal grote honger hadden.

Eliza En ze dronken alsof ze kamelen waren die terugkwamen uit de woestijn.

Jeroen Zoiets, ja.

Eliza En jij was een kameel met een bult, of toch zoiets?

Jeroen Op dit moment mag je zeggen wat je wil. Ik hoop alleen maar dat ik de eindmeet haal. Moet die fles helemaal leeg?

Eliza Van wie kam dat idee? Ik drink nooit bier of toch maar zeer zelden. Nu: achteraf bekeken is dit wel een goed idee. Zeg nu zelf.

Jeroen Wat moet ik zeggen?

Eliza Stel dat je bij het eerste liedje van Elvis in slaap valt? Wat dan?

Jeroen Gewoon doorslapen. Ooit word ik dan wel eens wakker en dan is nog veel mogelijk. Nooit wanhopen, zei mijn opa, vroeger toen hij nog leefde. Of deze situatie hier ook van toepassing is, weet ik niet. In ieder geval: hoop doet leven!

Eliza Je legt verkeerde accenten. We zijn nu pas getrouwd. Wat is het belangrijkste? Vriendschap toch?

Jeroen Het ene sluit het andere niet uit.

Eliza ik wil een toegift doen. Eenmalig en zo meteen aan te nemen. Ja of neen.

Jeroen En wat is die toegift. Je wilt me hier, terwijl we drinken al een inkijk geven?

Eliza We zouden zo meteen naar het tuinhuisje kunnen gaan.

Jeroen Juist. En waarom ook niet?

Eliza De flessen kunnen ter plaatse met Elvis op de achtergrond, verder leeggedronken worden. Maar eerst zouden we samen een lied van de scouts kunnen zingen. Is er iets beters om vlug in de stemming te komen?

Jeroen Iets beters? Maar mens toch! (trekt Eliza een beetje brutaal mee naar de achterdeur, blijft staan voor de achterdeur) Je moet toch aan je mama niets meer vragen?

Eliza Je mag mij naar het tuinhuisje dragen.

Jeroen En als ik val voordat ik in het tuinhuisje ben?

Eliza De maan schijnt en het regent niet. We kunnen dat scoutsliedje ook buiten zingen.

Jeroen (pakt Eliza vast, een beetje ongelukkig) Ik zal de eindmeet niet halen.

Eliza Morgen is er nog een dag.

Elvis op de achtergrond. Jeroen draagt Eliza naar buiten.

Einde

